จุดเปลี่ยนมหาวิทยาลัยกลุ่ม 3 กับการพลิกโฉม

เพื่อความเป็นเลิศและสร้างกำลังคนตามความต้องการประเทศ

25 มีนาคม 2568
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

พีระพงศ์ ทีฆสกุล
ประธานอนุกรรมการด้านการพลิกโฉมมหาวิทยาลัย กกอ.

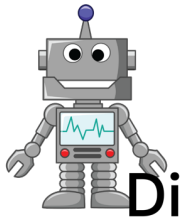

Digital Disruption

COVID Disruption

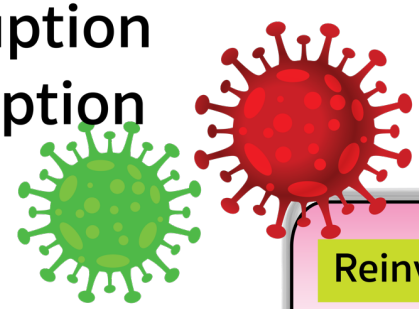

Reinventing the Nation

Region

Society

People

DEMAND

- BCG
- 10 S-Curves
- Poverty
- Climate Change
- Water & Draught

Reinventing Universities

Global Megatrends 2024

Project Management Institute

1

People
Planet
Innovation

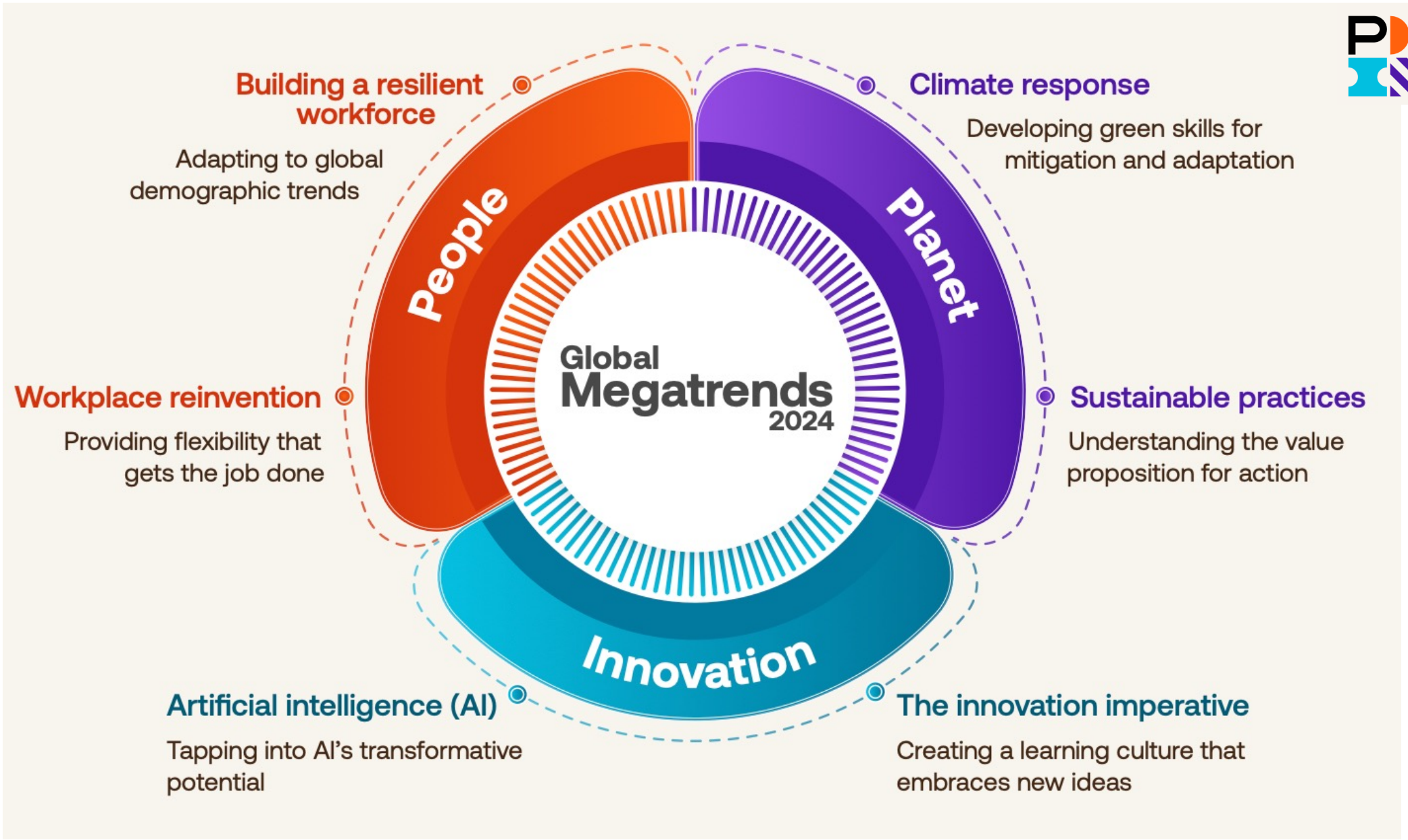
Building a resilient workforce
Adapting to global demographic trends
Climate response
Developing green skills for mitigation and adaptation
People
Planet
Global Megatrends 2024
Workplace reinvention
Providing flexibility that gets the job done
Sustainable practices
Understanding the value proposition for action
Innovation
Artificial intelligence (AI)
Tapping into AI's transformative potential
The innovation imperative
Creating a learning culture that embraces new ideas

People: Building a Resilient Workforce

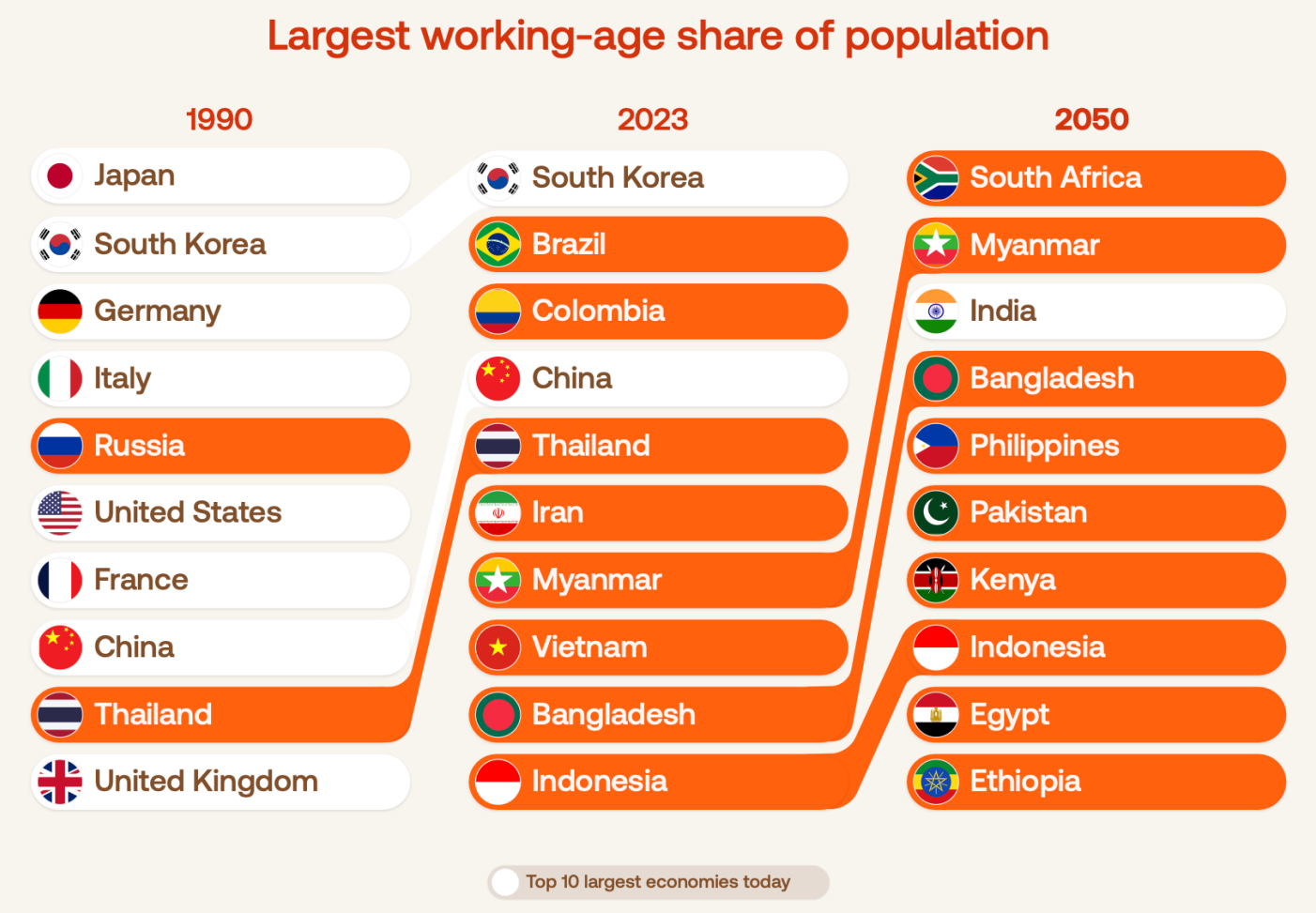

- Industry and Government Support Are Needed to Reap Demographic Dividends.
- Technology and Immigration Will Augment an Aging Workforce.
- Upskilling and Lifelong Learning Are More Important Than Ever.

The Need for New Skills*

44% of workers' skills will be disrupted in the next five years.

60% of workers will require training in new skills by 2027.

42% of companies will prioritize skills in utilizing AI and big data.

45% of companies view government-funded skills training as an effective way to connect talent to employment.

Green Skills**

Job postings requiring green skills have grown by **15%**

Only **1 in 8** workers has green skills.
(LinkedIn defines green skills as those that enable the environmental sustainability of economic activities.)

Artificial Intelligence Skills†

Postings for AI jobs have grown **3.5x** faster than the average.

Required skills change **25%** faster in AI-exposed occupations than roles less exposed to AI.

Wage premium up to **25%** can be found for jobs that require AI skills.

Power Skills‡

According to LinkedIn, these power skills are among the most in-demand skills for 2024 (numbered in ranking order).

#1 Communication

#2 Leadership

#7 Teamwork

#9 Problem-solving

Top skill of the moment:
Adaptability
(According to LinkedIn's measure of the difference in demand of a given skill in the current six months versus in the same six months from the year before.)

Planet: Climate Response

Greenhouse Gas (GHG) Emissions by Industry[62]

Greenhouse gases include CO_2, methane (CH4), nitrous oxide (N_2O), hydrofluorocarbons (HFCs), perfluorocarbons (PFCs) and sulphur hexaflouride (SF_6).

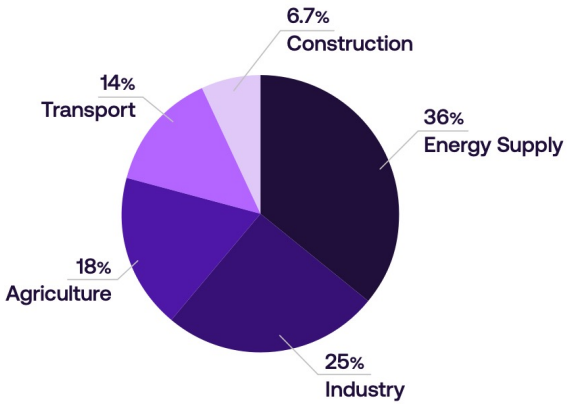

The Cost of Climate Change

US$ 16.3 million
per hour in costs from damage by extreme weather between 2000 and 2019[86]

US$ 38 trillion
in global economic loss by 2050 due to climate change[87]

700 million
people at risk of displacement by 2030 due to water scarcity[88]

19% reduction
in future global income over the next 25 years due to climate change impacts[89]

2.2% reduction
in total working hours due to lost productivity from heat stress[90]

US$ 500,000
cost to each individual (born in the United States) due to cost increases caused by climate change[91]

- Eliminating Net CO2 Emissions Is a Focal Point for the Green Economy.
- The Shift to Electric Vehicles Is a Key Step in Limiting Carbon Emissions.
- Project Managers Are Perfectly Positioned to Lead in the Green Economy.

Innovation: Artificial Intelligence

”Any discussion of future trends in innovation must begin with AI.”

- Artificial Intelligence Provides a Transformational Advantage for Innovation.
- Staying Ahead of the Curve on Artificial Intelligence.

Three areas of concern

Vered Holzmann identifies three areas of concern as organizations train employees at every level on the use of AI: practical aspects, compliance aspects, and moral and ethical aspects.

Practical aspects

“Deciding which tools to adapt, how to integrate them into existing platforms and creating the connections between all of them. While doing that, organizations should consider the different levels — portfolio, program, project — and the overall network that the organization is working in. They must consider their suppliers, subcontractors, sponsors and all other external organizations they are collaborating with to make sure that they’re all aligned.”

Compliance aspects

“We’ll see standards developed soon; some are already underway. The European Union recently passed the AI Act [finalized on 21 May 2024][95] and organizations will need to make sure they comply with these regulations.”

Moral and ethical aspects

“We should be very cautious about the way we use data. How can we ensure that the decisions we make based on AI tools are ethical and not discriminatory? If the raw data has some bias, it will affect the recommendations, so we must be aware of that and make sure we are not falling into one of those traps.”

Holzmann notes that tools exist to help project professionals accomplish specific tasks like building the project schedule or budget, but she expects to see more advanced tools as investment grows. “There are so many things around the overall world of project management that are interrelated. You can take information from one process and map it to another process, and you can apply data from the outside sources for the benefit of the project. I think we will see some tools commonly shared, but we will also see in the near future some tools that are more specifically tailored to projects and organizations.”

Innovation

The Next Disruptors

Technology is constantly evolving, enabling new ways to innovate and address the world's challenges. Here are some nascent technologies that have the potential to change the landscape.

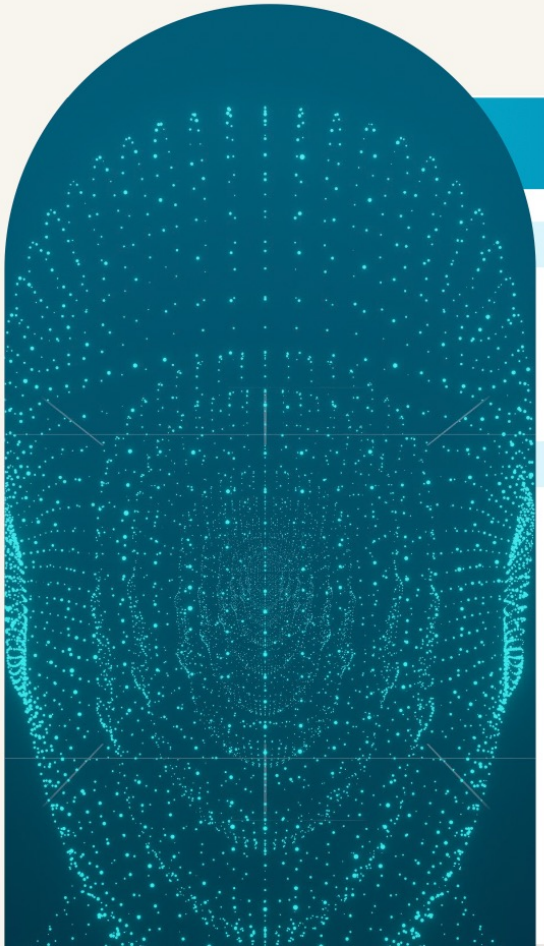

Digital Humans

What they are

Chatbots and other computer interfaces that look and feel human, thanks to advances in natural language processing and computer graphics.

What they will impact

- Customer service and sales support
- Advertising
- Healthcare, especially mental health
- Education and training
- Communication across language barriers

Decentralized Autonomous Organizations (DAOs)

What they are

A digital organization model where finances and governance are decentralized and executed via a digital ledger. According to blockchain organization ConsenSys, DAOs are "governing bodies that oversee the allocation of resources tied to the projects they are associated with and are also tasked with ensuring the long-term success of the project they support."

What they will impact

- Financial services and investing
- Politics
- Nonprofit and charitable organizations
- Supply chains
- Technology and software development

Innovation

The Next Disruptors

Technology is constantly evolving, enabling new ways to innovate and address the world's challenges. Here are some nascent technologies that have the potential to change the landscape.

Quantum Computing

What it is

Computers built on quantum mechanics that process exponentially faster than traditional computers, enabling them to solve currently unsolvable complex problems.

What it will impact

- Cybersecurity and cryptography
- Drug discovery
- Supply chains and logistics
- Sustainable agriculture
- Aerospace

Small Language Models (SLMs)

What they are

Neural networks trained on smaller data sets, often for a specific purpose. Small language models (SLMs) require less computing power, which makes them cheaper to operate, more accessible and easier to fine tune. With lower resource requirements, SLMs are a practical option for developing project management applications focused on a particular set of data.

What they will impact

- Mobile devices
- Internet of Things (IoT)
- Personalized or localized applications
- Smart sensors
- Environmental compliance

2

BCG Model:
โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ทิศทางของประเทศ

การสร้างมูลค่าใน 4 อุตสาหกรรมหลัก BCG

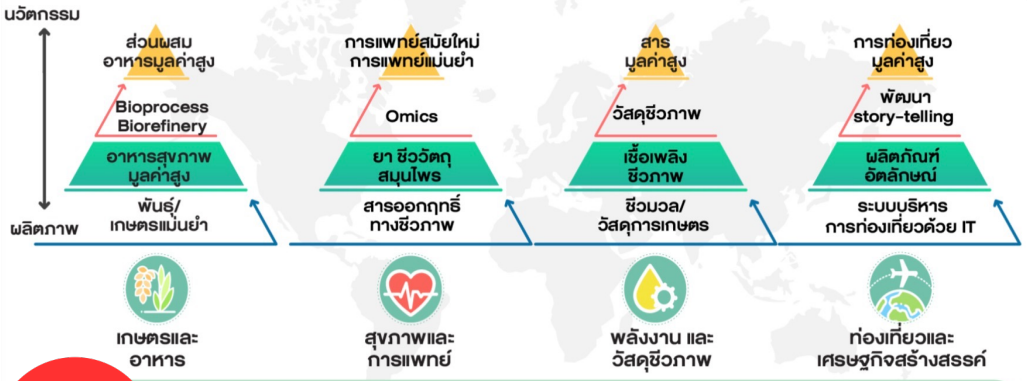

BCG Digital Platform

13 หมุดหมาย สู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ อววน.

การพลิกโฉมมหาวิทยาลัย

3

การพลิกโฉมมหาวิทยาลัย

การพลิกโฉมมหาวิทยาลัย

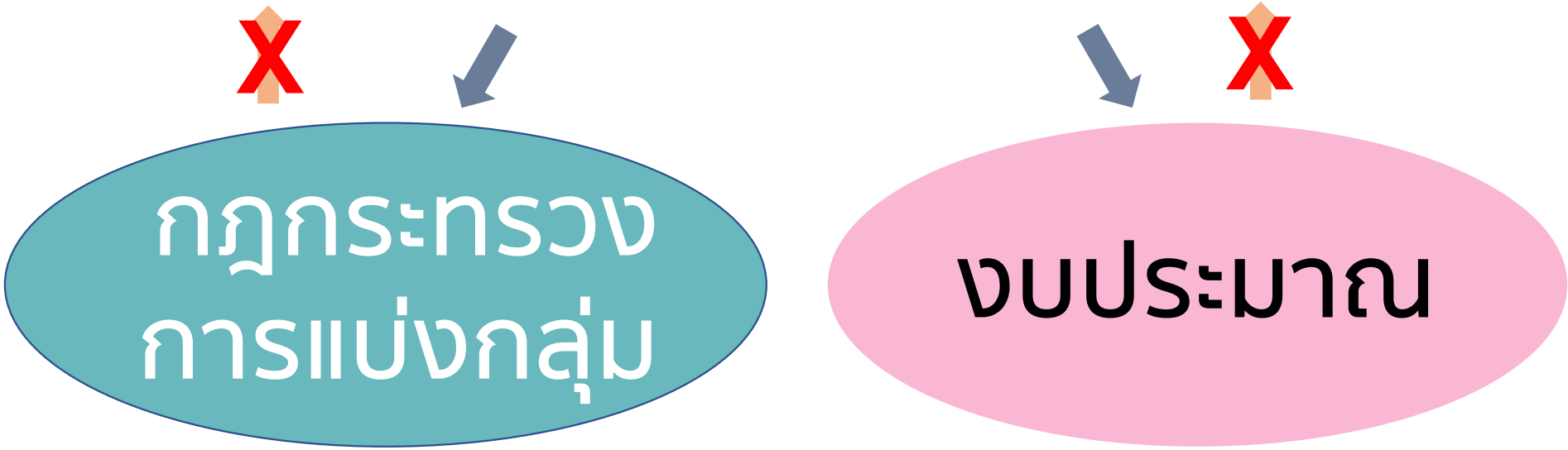

จุดเปลี่ยนมหาวิทยาลัยไทย

กระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation

พลิกโฉมเพื่อความเป็นเลิศและสร้างกำลังคนขั้นสูงตามความต้องการประเทศ

**“ประเทศต้องการให้มหาวิทยาลัยเป็นแนวหน้า (Forefront)
ในการขับเคลื่อนประเทศสู่ Value-based Economy”**

REINVENTING UNIVERSITY

ก้าวกระโดดตามความถนัด
เพื่อตอบโจทย์ประเทศ

การพลิกโฉมมหาวิทยาลัย

ต้องก้าวกระโดด ไม่ใช่ ค่อยเป็นค่อยไป

Transformative Incremental

From Ability to Support to POWER TO LEAD

แผนพลิกโฉมมหาวิทยาลัย

การจัดทำแผนพลิกโฉมมหาวิทยาลัยเป็นการทำแผนเพื่อยกระดับมหาวิทยาลัยให้ตอบโจทย์ประเทศ ไม่ใช่การทำโครงการเพื่อของบประมาณ

หลักการและเป้าหมาย

- การพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา ที่สอดคล้องกับทิศทางและความต้องการของประเทศ
- การผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ

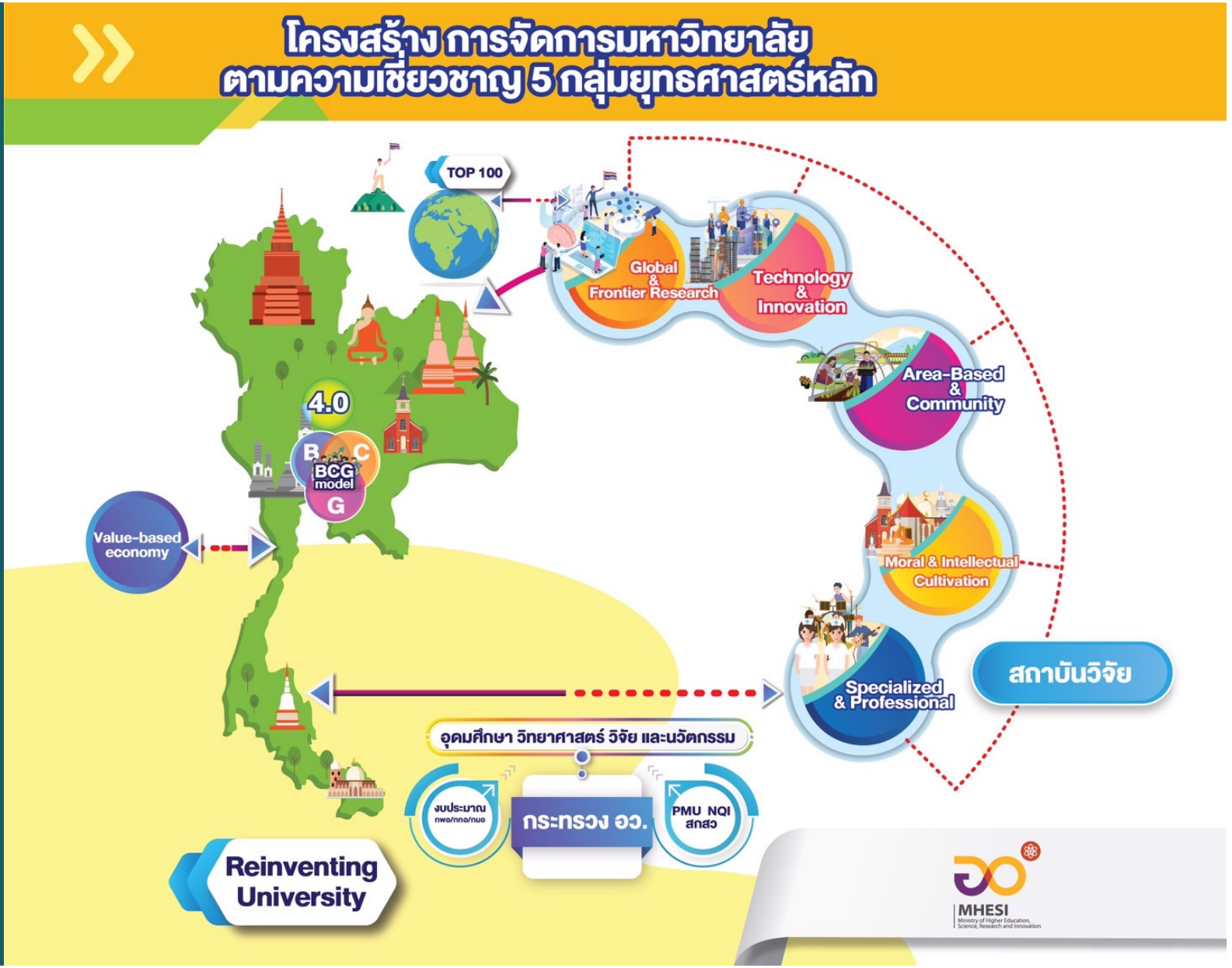

วัตถุประสงค์ (Objectives)

กฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564

1. กลุ่มการพัฒนาการวิจัยระดับแนวหน้าของโลก

มุ่งเน้นการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่เป็นทิศทางของประเทศและมีคุณภาพระดับโลก และสร้างและพัฒนาบุคลากรตอบโจทย์ตลาดแรงงานระดับโลก

2. กลุ่มการพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม

มุ่งเน้นการสร้างและพัฒนาบุคลากรตามความต้องการของอุตสาหกรรม สร้างเทคโนโลยีและนวัตกรรมตามทิศทางและจุดเน้นของประเทศ

3. กลุ่มการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

มุ่งเน้นการสร้างและพัฒนาบุคลากรที่มีทักษะสูงตามความต้องการของท้องถิ่น และพัฒนาท้องถิ่นด้วยองค์ความรู้และนวัตกรรม

4. กลุ่มการพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักทางศาสนา

มุ่งเน้นการนำคำสอนทางศาสนาต่าง ๆ มาผสมผสานกับวิชาการ เพื่อมาปรับใช้ในการเรียนการสอนและวิจัยให้เหมาะสมกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป ปลูกฝังจิตสำนึกและคุณธรรมที่ดีงาม

5. กลุ่มการผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพและสาขาเฉพาะ

มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะ ความรู้ เสริมสร้างบุคลากรสู่ความเป็นมืออาชีพเฉพาะทาง ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาด

เป้าหมายของกลุ่มมหาวิทยาลัย

ผลงานวิจัยระดับโลก ← ผลงานตีพิมพ์+นักวิจัยระดับโลก ← 1. กลุ่มการพัฒนาการวิจัยระดับแนวหน้าของโลก

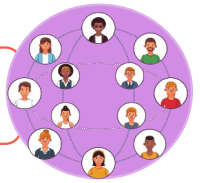

อุตสาหกรรมในประเทศ ← เทคโนโลยีขั้นสูง+กำลังคน deep tech ← 2. กลุ่มการพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม

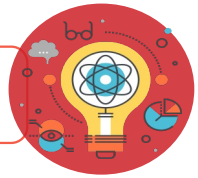

ชุมชนท้องถิ่นทั่วประเทศ ← เพิ่มรายได้จากงานวิจัย ผู้นำชุมชน/ผู้ประกอบการ ← 3. กลุ่มการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและชุมชนอื่น

สังคม ← สันติสุขของสังคม คุณธรรม จริยธรรมของคน ← 4. กลุ่มการพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักทางศาสนา

ธุรกิจประเภทต่าง ๆ ← บัณฑิตที่ทันสมัย ← 5. กลุ่มการผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพและสาขาเฉพาะ

การปฏิรูประบบบริหารในมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเสนอแผนปฏิรูปที่เป็นรูปธรรม

การเรียนการสอน

วิจัยและนวัตกรรม

คุณภาพสูง

มีจุดเน้น

การขับเคลื่อนนโยบาย

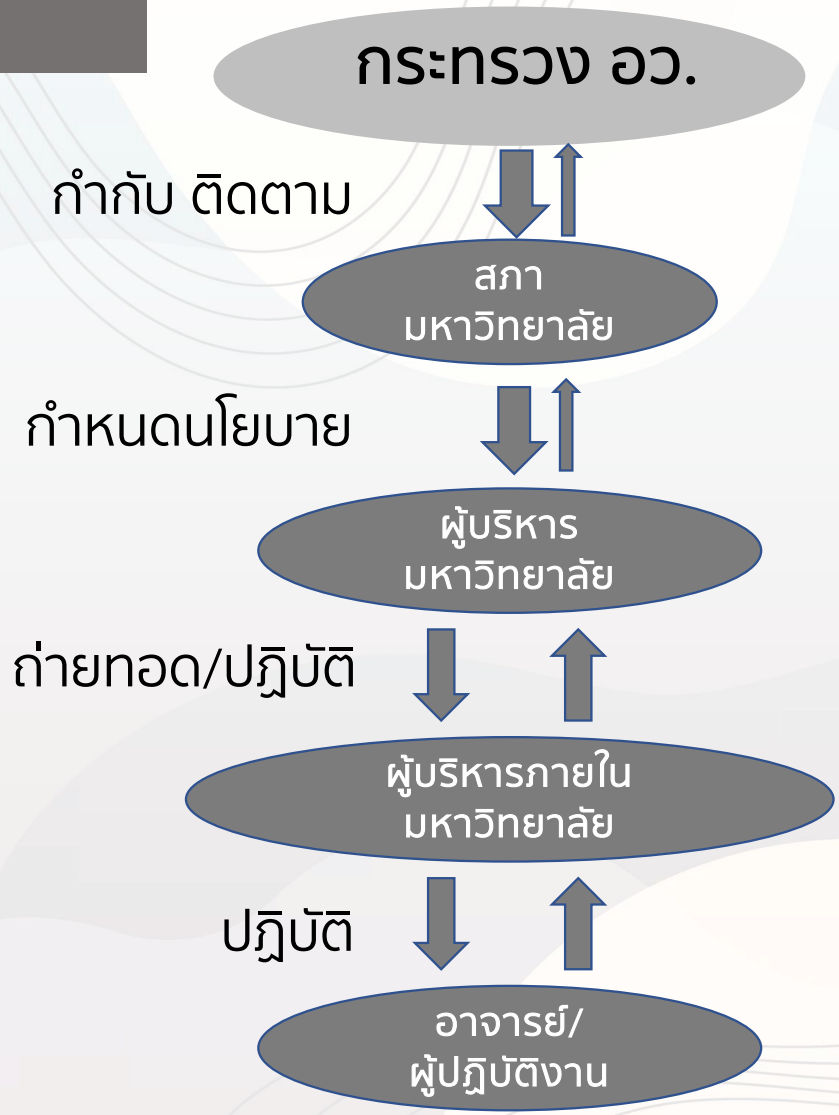

แนวทางปฏิรูประบบบริหารในมหาวิทยาลัย

การปฏิรูประบบบริหาร
แพลตฟอร์มกลาง

Institution Accreditation

Program Accreditation

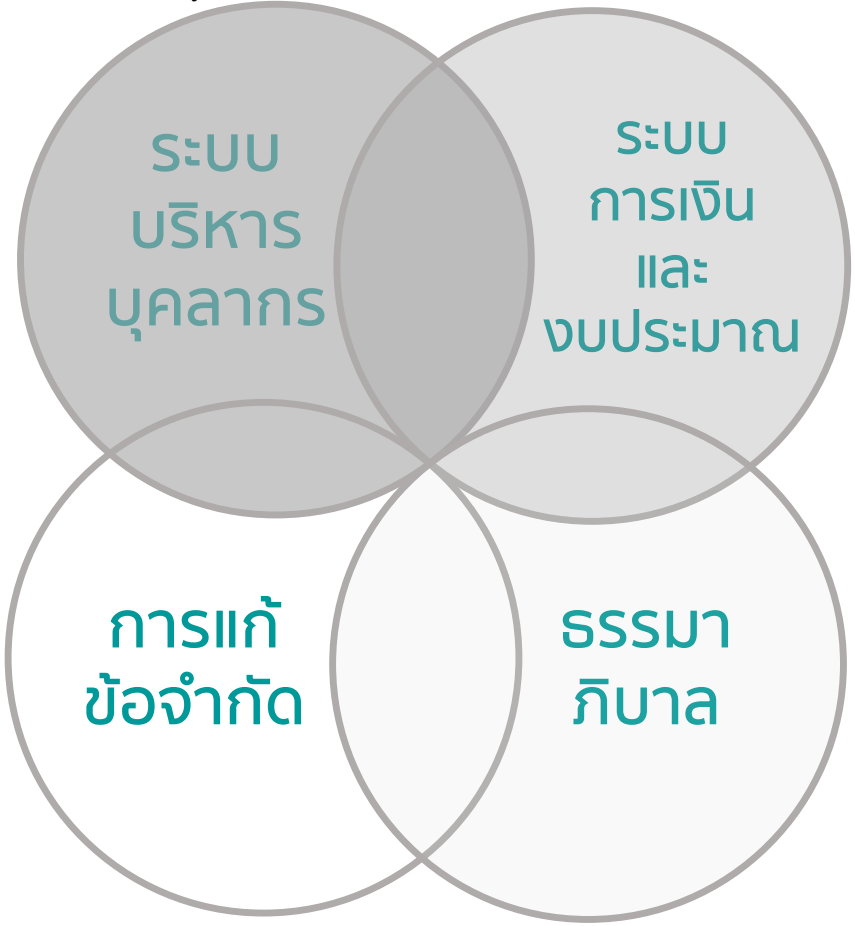

บุคลากรคือหัวใจ

Excellence & High-skill manpower

HRM

Brainpower

เชื่อมโยงภารกิจ

HRM

สอน

วิจัย

บริการ
วิชาการ

อื่น ๆ

พื้นที่
+ คน

Performance-based HRM

Performance & Ethics

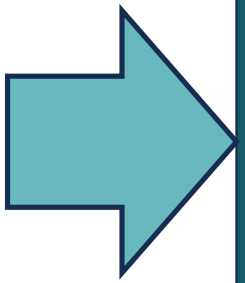

- Recruitment
- Training
- Management
- Promotion
- Awarding & Rewarding

งบประมาณ

ยุทธศาสตร์พลิกโฉมมหาวิทยาลัย

พรบ.อุดมศึกษา + เงินนอกงบประมาณ

พรบ.ววน.

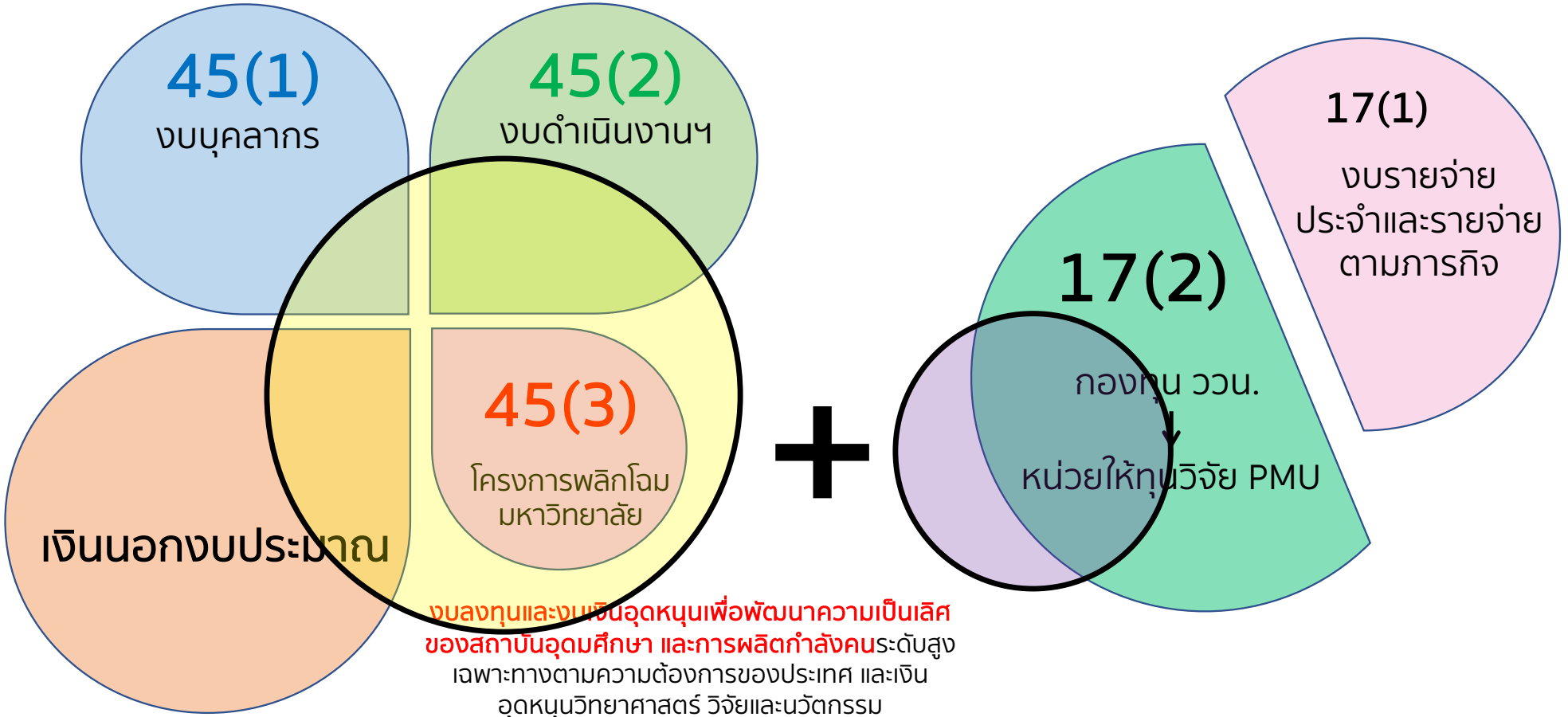

งบลงทุนและงบเงินอุดหนุนเพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา และการผลิตกำลังคนระดับสูง เฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ และเงินอุดหนุนวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

แหล่งงบประมาณ

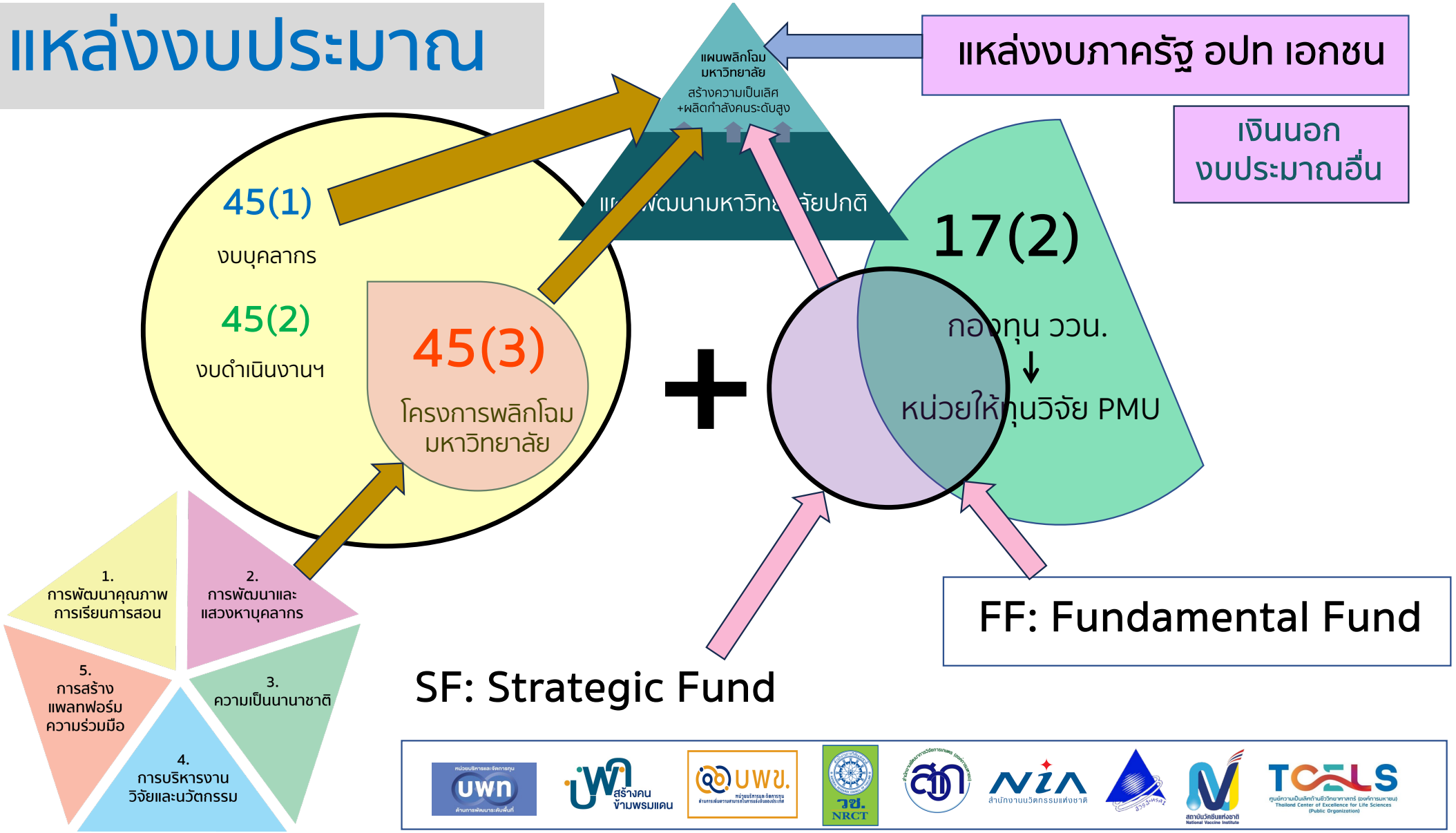

Reinventing University Platforms

Manpower

Brainpower

1. การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

2. การพัฒนาและแสวงหาบุคลากร

3. ความเป็นนานาชาติ

4. การบริหารงานวิจัยและนวัตกรรม

5. การสร้างแพลทฟอร์มความร่วมมือ

Engagement

Global perspective

Research&Innovation

ทุนวิจัย → กองทุน ววน.

Leading Indicators - Area-based & Community University

Research & Innovation

Present → Area-based Knowledge Development → Area-based Innovation Leader

- International publications in Q1-Q4
- Publications in TCI-G1
- Intellectual property
- Knowledge transfer to local society
- Academic service from research output to local entity
- Value addition to local arts, culture and wisdom
- Collaboration with other universities in the area
- Research co-funding from PMUs & Communities & SMEs
- Research and development income from local government & private sector

→

- Policy from research for area development
- Technology and knowledge application to local society
- Conversion from research publication to academic service project
- Contribution to income enhancement of local entrepreneurs
- Income from local arts, culture and wisdom value addition
- Social enterprise
- Knowledge sharing and transfer with HEIs or local communities in SEA region

Y1 — Intermediate — Y3 — Long-term — Y5

Leading Indicators - Area-based & Community University

Education

Present

- Percentage of graduates employed in the region
- Non-age group participation in local human resource development
- Talent mobility to communities and SMEs
- Curriculum alignment for area development
- Joint program with local university/school/college
- Capacity building program for human resource development
- Percentage of curriculum with Work-integrated learning for communities & SMEs & government (50%)

Community Human Resource Capacity Building

Community Leadership Development

- Graduates employed in the region to become leader of community
- Local leaders passing human resource development program
- Change agents in the university
- Talent mobility (1/2 time & full time)
- Change agents in the community and in SEA region
- Joint program with local university/school/college
- Percentage of curriculum with Work-integrated learning for communities & SMEs & government (70%)

Y1 Intermediate Y3 Long-term Y5

แผนการดำเนินโครงการพลิกโฉมมหาวิทยาลัย ระยะ 5 ปี (ปีงบประมาณ 2569-2573)

แนวทาง

Strategic Focuses

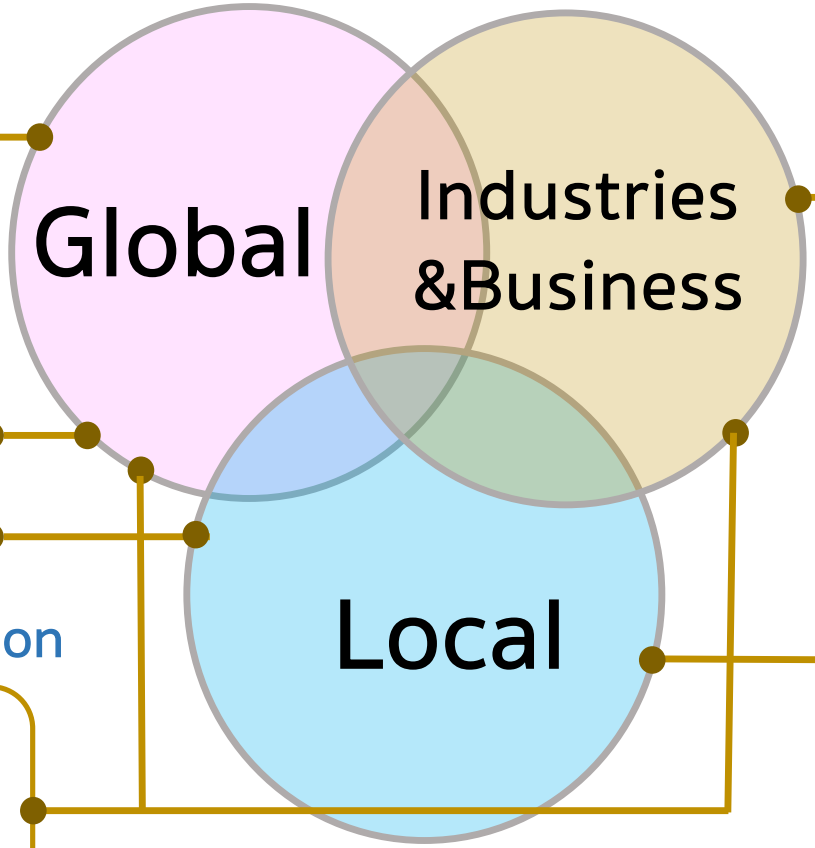

กลุ่ม 1 Clusters of Excellence

- RDI Clusters: Climate change, Semi-conductors, Med device, Biorefinery
- Global Talents: Visiting prof, Postdoc, PhD
- Int'l Students: Joint degrees, Int'l accredited programs

กลุ่ม 2 Research Utilization

- Research Util Ecosystem: Acceleration, IP management, Tech transfer
- Workforce Upskill: Curriculum development
- Tech Development: RDI centers, Clusters of excellence

กลุ่ม 4 New Paradigm

- Int'l Leaders: Promote programs to global recognition
- Tech Transfer: Build economy around temples using tourism

กลุ่ม 3 Areas of Excellence

- Areas of Excellence: Creative economy, Smart farming, Wellness
- Leadership Upskill: Curriculum development
- Tech Transfer: Area-based development, Appropriate tech transfer, Entrepreneur cap building

กลุ่ม 5 Innovative Education

- Co-creation: Co-create programs with stakeholders
- Int'l standard: Int'l accreditation
- Teaching Innovation: 21st century learning innovation

กลุ่มที่ 3 : กลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนอื่น

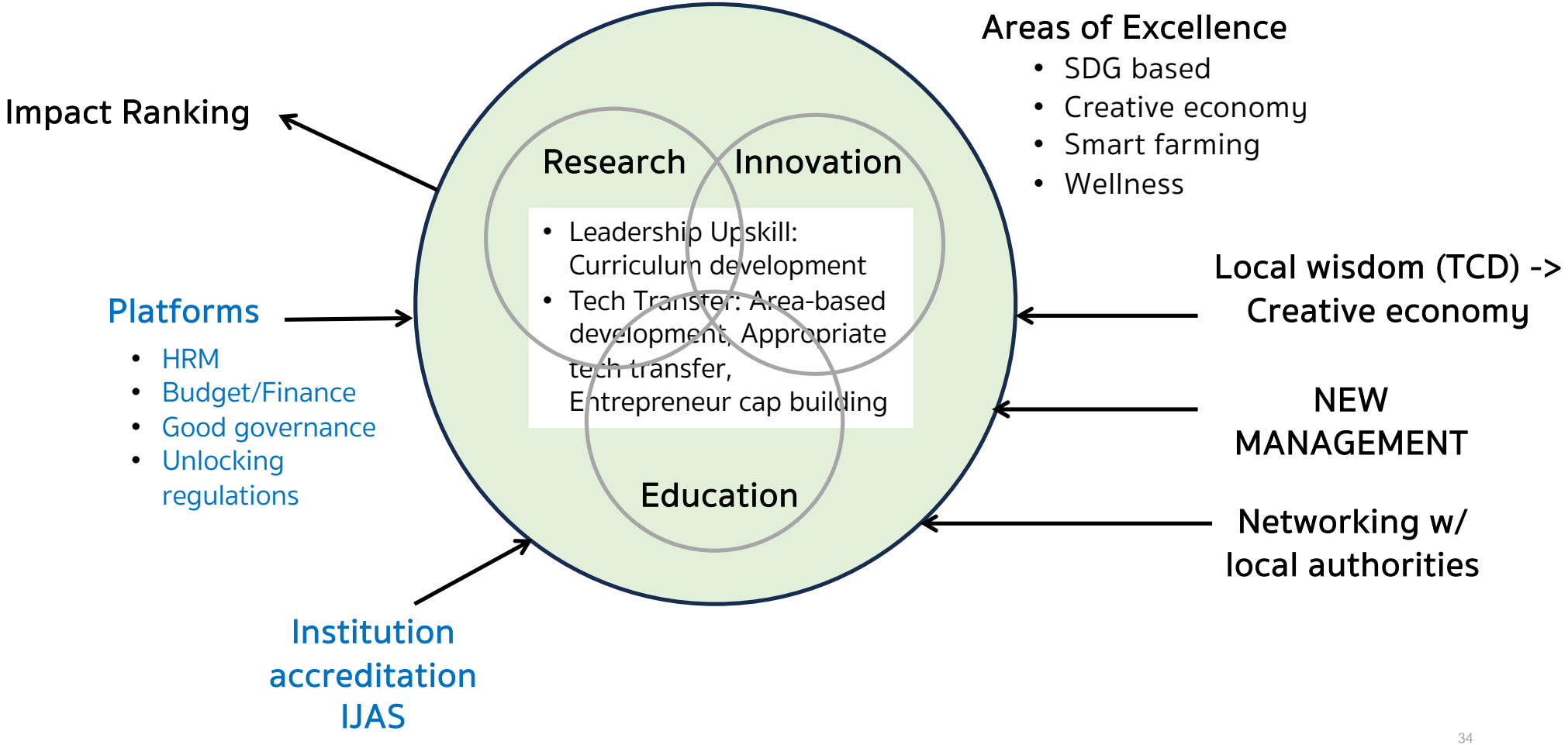

กลุ่มที่ 3 : กลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนอื่น

เป้าหมาย 5 ปี	วิธีการ
1. ยกระดับรายได้ของชุมชนและท้องถิ่นเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสู่สากล 2. สถาบันอุดมศึกษาเป็นที่พึ่งของชุมชนและท้องถิ่น 3. เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนทุกช่วงวัยเพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลงให้ชุมชน 4. ผลงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชุมชนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น อย่างน้อย 2 เท่า 5. มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการพัฒนาตาม SDGs ตามบริบทของมหาวิทยาลัย 6. ระบบการบริหารมหาวิทยาลัยมีธรรมาภิบาลและประสิทธิภาพ และเอื้อต่อการทำงานกับชุมชนและท้องถิ่น 7. เพิ่มทักษะและสมรรถนะของบัณฑิต	1. พัฒนาพื้นที่นวัตกรรมสังคมเพื่อการวิจัยและการเรียนรู้ของชุมชนท้องถิ่น โดยการรวมกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาภูมิภาคเดียวกัน (Area of Excellence) 2. สร้างผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชน ด้วยองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อ Scale up ผู้ประกอบการ โดยเฉพาะเทคโนโลยีที่เหมาะสม 3. Ecosystem for Local Economic Development 4. พัฒนาหลักสูตรร่วมกับชุมชนท้องถิ่นตามความต้องการของท้องถิ่น หรือเพื่ออนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นให้เกิดความยั่งยืน 5. ปฏิรูประบบบริหารให้มีธรรมาภิบาลและเอื้อต่อการทำงานกับชุมชนท้องถิ่น รวมถึงสร้างกลไกการบริหารเพื่อเพิ่มงานวิจัยและเทคโนโลยีที่เหมาะสม 6. สร้างกลไกเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน รวมถึงหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับชุมชนท้องถิ่น และระดับภูมิภาค 7. พัฒนาฐานข้อมูลและระบบวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

แผนการดำเนินโครงการพลิกโฉมมหาวิทยาลัย

ปีงบประมาณ 2568

โครงการพลิกโฉมมหาวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ 2567

Strategic Focuses

1. การส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาไทยให้ได้รับการรับรองจาก ABET → 22 หลักสูตร

2. การขับเคลื่อน BCG โดยใช้กลไกของสถาบันอุดมศึกษาไทยไปสู่ระดับ top ของโลก (การแลกเปลี่ยน Visiting Professor) → 125 คน

3. การส่งเสริมการใช้ประโยชน์ ผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปสู่ภาคอุตสาหกรรม → 500 เรื่อง

4. การขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่สำหรับสถาบันอุดมศึกษา → 32 ชุมชน, 156 นวัตกรรม

5. การสนับสนุนกิจกรรมและพัฒนาความเป็นเลิศและผลิตกำลังคนขั้นสูง → 25 หลักสูตร

โครงการพลิกโฉมมหาวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ 2567

Platform Mapping

การรับรอง ABET [กลุ่ม 1, 2]

พัฒนาความเป็นเลิศและผลิตกำลังคนขั้นสูง [กลุ่ม 4, 5]

- พัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการระหว่างหลักศาสนาและวิชาการ เผยแพร่สู่สากล [กลุ่ม 4]
- พัฒนากรอบแนวคิดการสร้างหลักสูตรโดยใช้แนวคิด competency-based education [กลุ่ม 5]

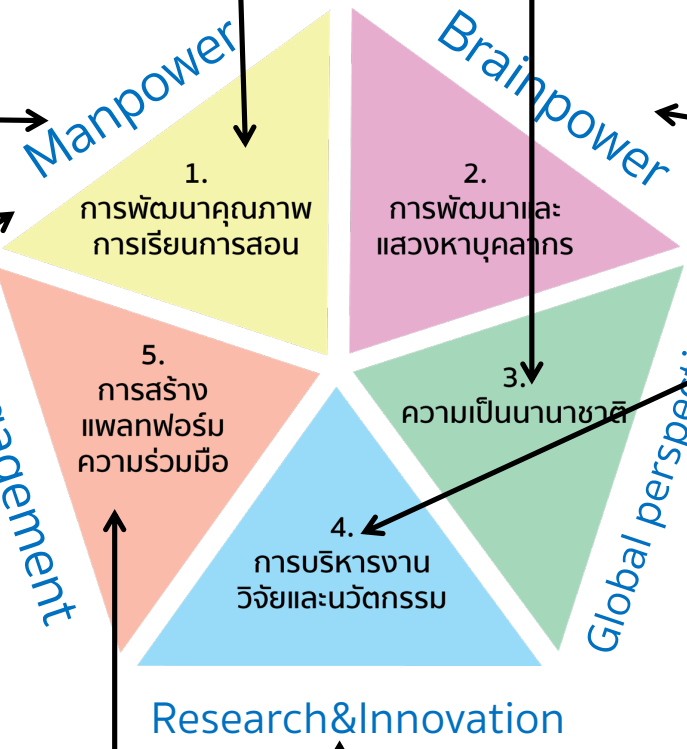

การแลกเปลี่ยน Visiting Professor [กลุ่ม 1]

- BCG focused
- Cluster-based

เศรษฐกิจสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ [กลุ่ม 3]

- พัฒนากำลังคน
- พัฒนาอาชีพ สร้างรายได้

+

แพลตฟอร์มกลาง

- ระบบบริหารงานบุคลากรเชิงรุก
- ระบบบริหารการเงิน

การใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม [กลุ่ม 2]

- Business Acceleration Platform (BAP)
- มาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพนักบริหารจัดการเทคโนโลยีและทรัพย์สินทางปัญญา

การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้วยการพัฒนากำลังคน และนวัตกรรมจากวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

กลุ่ม 3

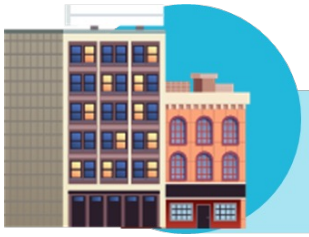

การปฏิรูประบบบริหาร
สถาบันอุดมศึกษา

+ การพัฒนาระบบบริหารการเงิน และแนวทางการเพิ่มรายได้

+ การพัฒนาระบบบริหารงาน บุคลากรเชิงรุก

การพัฒนากำลังคน
ด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์

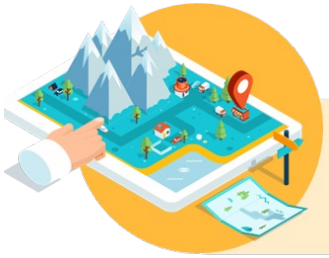

การขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์
(Creative Economy)
เพื่อการพัฒนาในเชิงพื้นที่

(Output/Outcome)

- มหาวิทยาลัยนำองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ไปพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้เพิ่มขึ้น
- สร้างบัณฑิตที่มีทักษะสูงด้าน CE ที่ตอบโจทย์การพัฒนาท้องถิ่น
- พัฒนาผู้ประกอบการ บุคลากร ร่วมกับชุมชน ให้มีความรู้และทักษะในภูมิปัญญาท้องถิ่น ยกระดับรายได้ของตนเองและชุมชน

4

การผลิตและพัฒนากำลังคนที่ตอบสนองกับการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างรวดเร็ว

อุดมศึกษากับการตอบโจทย์ความต้องการกำลังคนของประเทศ

กระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation

แผนด้านการอุดมศึกษา

เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ

พ.ศ. 2564 - 2570

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566 - 2570

สำนักงานปลัดกระทรวง
การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม

กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ อววน.

เชื่อมโยงกับแผน อ.

แผน อ. วางยุทธศาสตร์ด้วยภารกิจด้านผลิตและพัฒนากำลังคน สนับสนุนยุทธศาสตร์ 1 2 และ 3

แผน อ. วางการพัฒนาการอุดมศึกษาทั้งหมดในยุทธศาสตร์ที่ 4

การวิเคราะห์
ความสอดคล้องเพื่อทบทวนแผน

Megatrends

Social

- Ageing World.
- Entrepreneurial Thinkers.

Technology

- Globalization and Frontier Technology.
- AI and Automation combined with Global Value Chains.
- The Need for Soft Skills.

Economy

- Impact of COVID-19 on the labour market
- Skills Imbalances.

Environment

- Climate Change.
- Environmental Degradation.

Politics

- Political In/Stability

ปัจจัยภายใน

- คุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา
- การเข้าถึงบริการอุดมศึกษา
- ความเท่าเทียมและความเป็นธรรม
- ประสิทธิภาพการบริหาร
- การตอบสนองกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง

ประเด็นสำคัญในกรอบ อวน. และแผนที่เกี่ยวข้อง

- พัฒนา BCG ด้านเกษตรและอาหาร การแพทย์และสุขภาพ การท่องเที่ยว และพลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ
- พัฒนา AI & Automation, Smart Electronics, Logistics, Food Ingredients, EV
- พัฒนาระบบโลจิสติกส์และระบบราง ของประเทศ เชื่อมต่อกับเครือข่ายรองรับ ระบบเศรษฐกิจนวัตกรรม
- พัฒนาระบบเศรษฐกิจฐานรากและเศรษฐกิจ ฐานนวัตกรรม รวมถึง SMEs and IDEs
- เตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงวัย
- ยกระดับการเป็นสังคมคาร์บอนต่ำ
- มีกำลังคนสมรรถนะสูง ทักษะในอนาคต พัฒนาอุตสาหกรรมและบริการใหม่เพิ่มขึ้น
- สร้างองค์ความรู้ใหม่ด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ และเทคโนโลยีขั้นแนวหน้า
- มีโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมที่สำคัญ
- การเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- เป็น Hub of Talent & Knowledge

ประเด็นสำคัญที่ปรับในกลยุทธ์

- การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ควบคู่ไปกับรอยเท้าทางนิเวศ (Ecological Footprint)
- การพัฒนา BCG การเกษตรและอาหาร การแพทย์และสุขภาพ การท่องเที่ยว และพลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ และการยกระดับเศรษฐกิจสู่ Circular Economy
- การสนับสนุนให้เกิดการใช้พลังงานหมุนเวียน หรือพลังงานทดแทน
- การสนับสนุนให้เกิด Social Services and Healthcare
- การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ Non Degree
- การมุ่งเน้น Up Skill, Re Skill and New Skill
- การมุ่งเน้นพัฒนา Soft Skill การพัฒนา Digital Literacy
- การส่งเสริม Work – Based Learning
- การออกแบบหลักสูตรที่สอดคล้อง Demand – driven and Results – oriented workforce
- การออกแบบหลักสูตร และฝึกอบรม Entrepreneurial Thinker
- การยกระดับ SMEs และ IDEs
- การส่งเสริม Education and Work Consortium
- การจัดทำ Future Labor Market Needs
- การสนับสนุนให้เกิด Brain Gain และ Talent Mobility
- การสนับสนุนให้เกิด The Institute of Research, Development and Innovation
- การส่งเสริม Social Engagement & Enterprise
- การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- การเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)
- การพัฒนาสู่ความเป็นเลิศตามอัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษา
- การส่งเสริมหลักธรรมาภิบาล
- การสร้างข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศ

สถิติอุดมศึกษา

สถาบันอุดมศึกษามีการกระจายตัวทั่วประเทศ

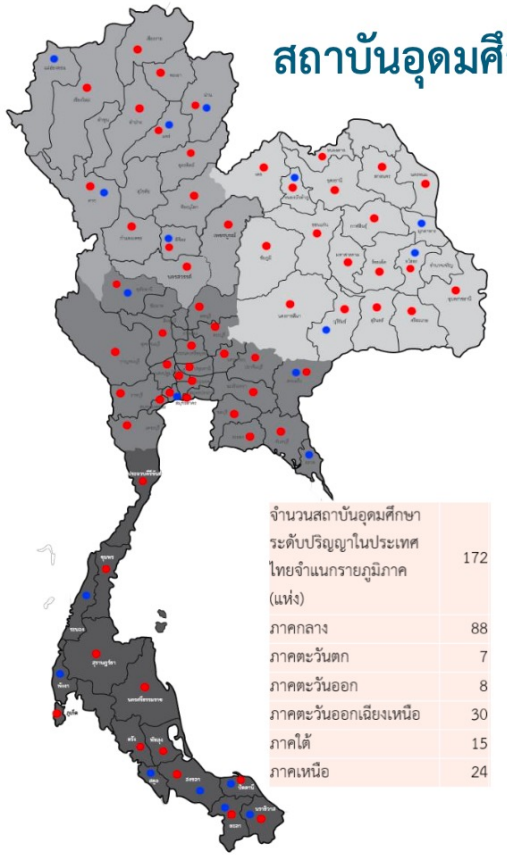

จำนวนสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาในประเทศไทยจำแนกรายภูมิภาค (แห่ง)	172
ภาคกลาง	88
ภาคตะวันตก	7
ภาคตะวันออก	8
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	30
ภาคใต้	15
ภาคเหนือ	24

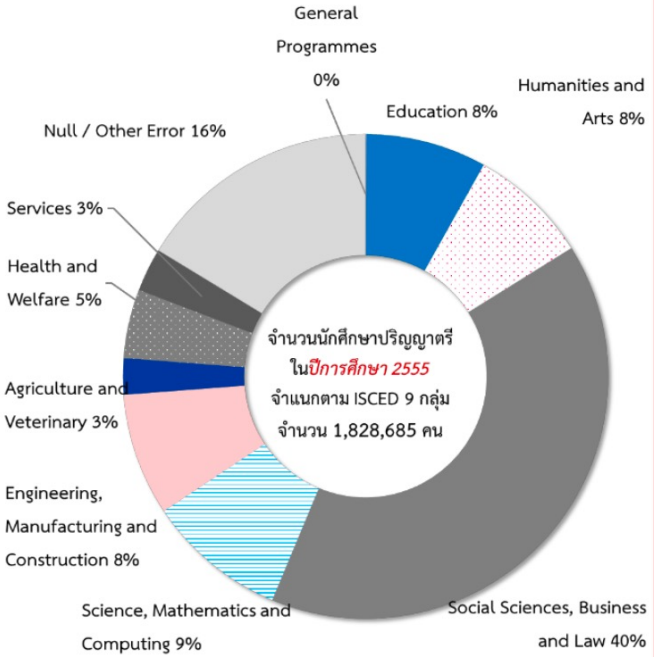

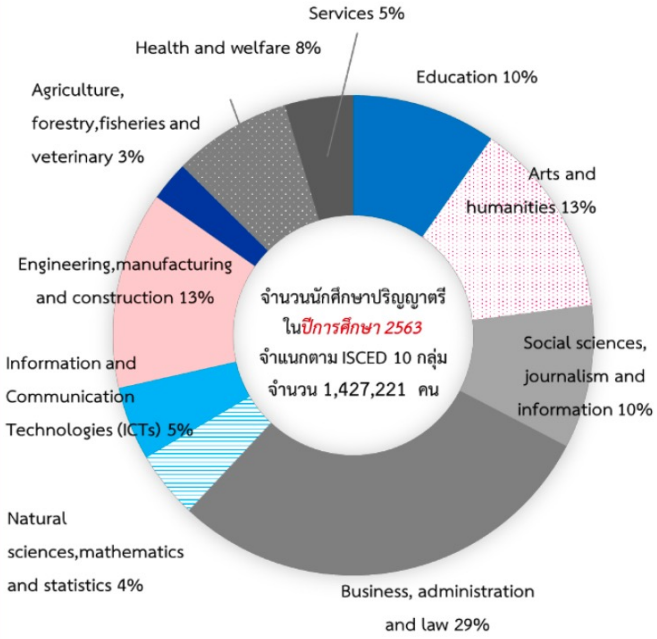

สาขาวิชาที่ได้รับความสนใจเข้าศึกษามากที่สุดยังคงอยู่ในกลุ่มด้านสังคมศาสตร์ (Social Sciences)

โดยในปี พ.ศ. 2555 กลุ่ม Social Sciences, Business and Law มีสัดส่วนมากที่สุด ร้อยละ 40

และในปี พ.ศ. 2563 กลุ่ม Business, Administration and Law มีสัดส่วนมากที่สุดร้อยละ 29

สถิติอุดมศึกษา

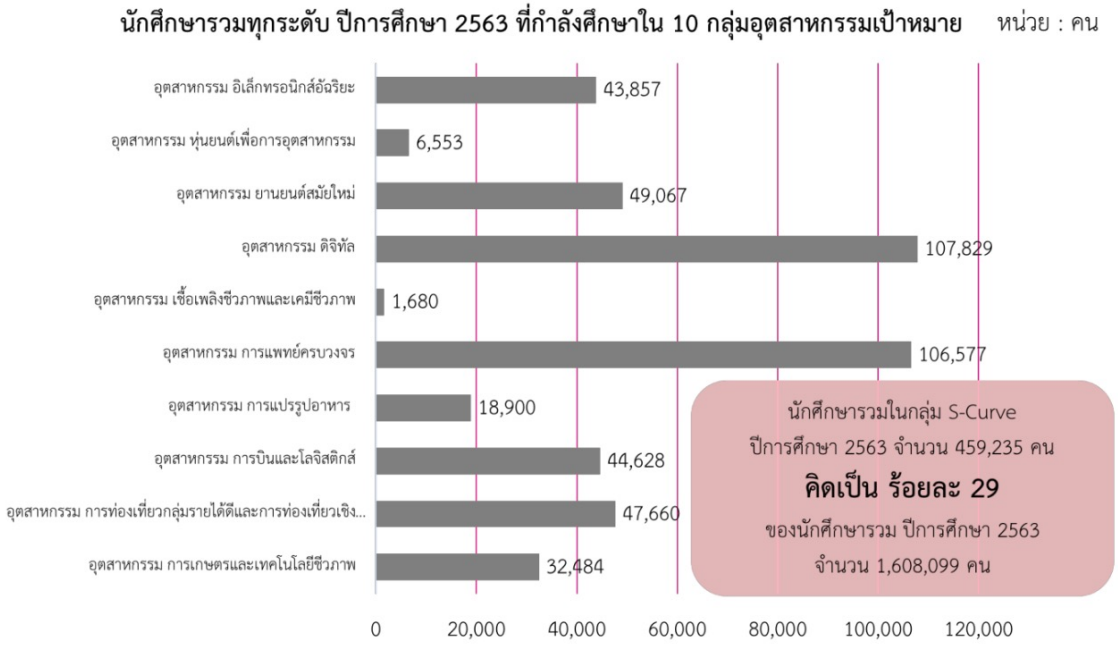

กลุ่มดิจิทัลและการแพทย์มีสัดส่วน นศ. สูงสุดจาก 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายแต่จำนวนรวมผู้เรียนทั้ง 10 กลุ่ม เป็นเพียง ร้อยละ 29 ของ นศ. รวมทั้งหมด

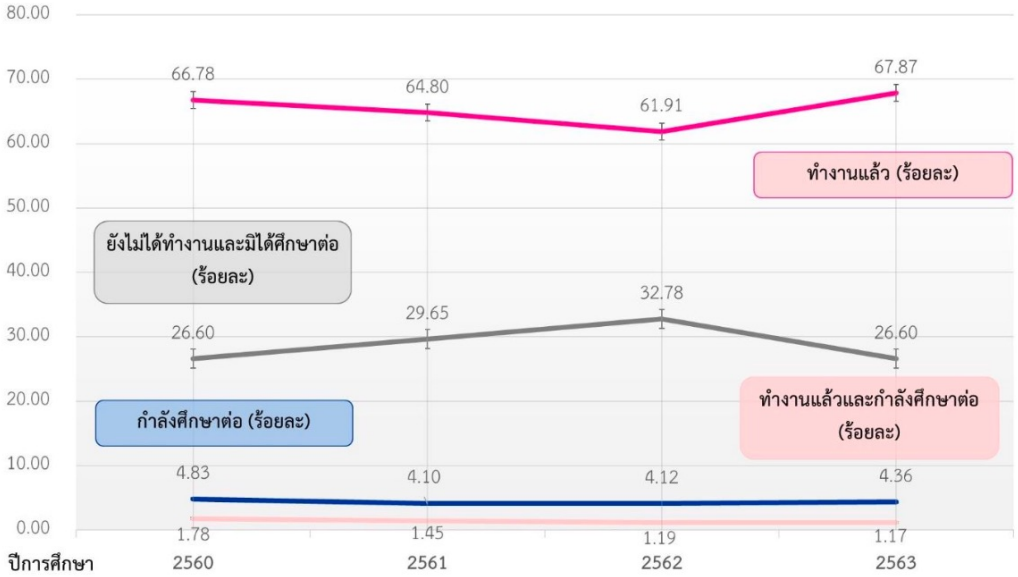

ผลการมีงานทำของบัณฑิตย้อนหลัง ตั้งแต่ พ.ศ. 2560-2563 ยังมีระดับการมีงานทำใกล้เคียงกัน ในช่วงร้อยละ 60-70

สถิติอุดมศึกษา

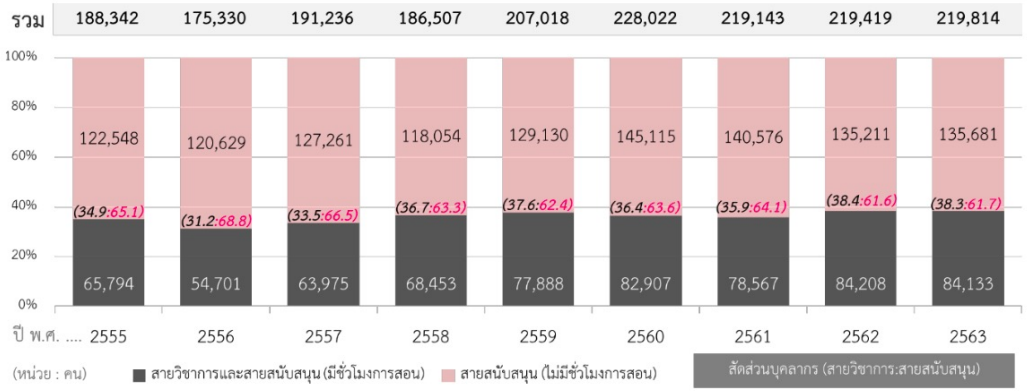

จำนวนบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษามีสัดส่วนค่อนข้างคงที่ โดยมีสายวิชาการคิดเป็นร้อยละ 38 ส่วนมากมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท และมีตำแหน่งทางวิชาการ ในระดับ ผศ. ร้อยละ 26.4 รศ. ร้อยละ 9.4 และ ศ. ร้อยละ 1.1

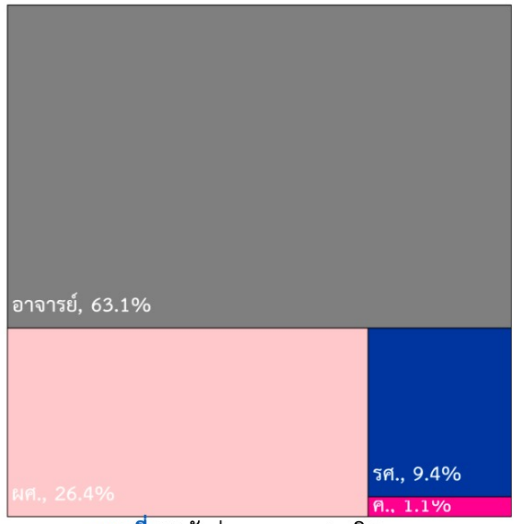

ภาพที่ 19 สัดส่วนบุคลากรสายวิชาการ
ปีการศึกษา 2563 จำแนกตามตำแหน่งวิชาการ

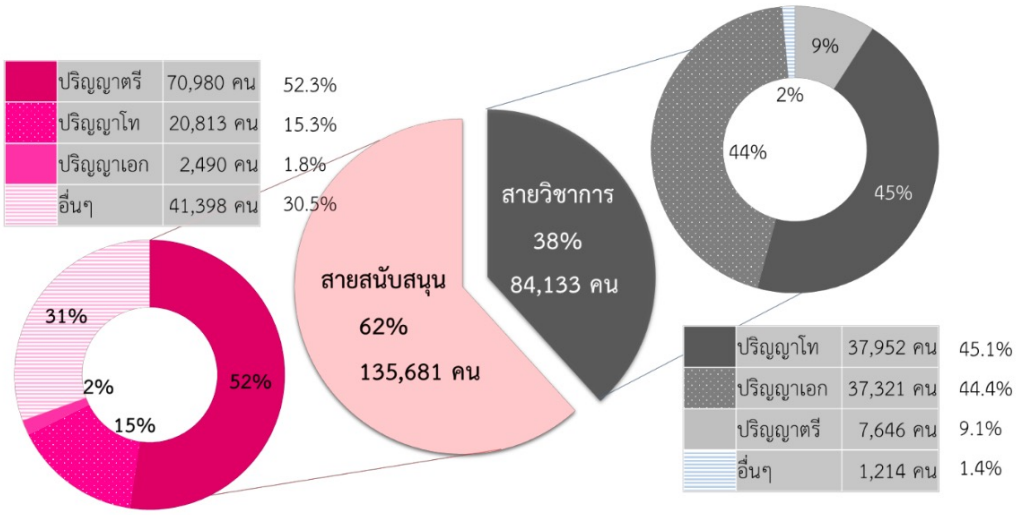

สถิติอุดมศึกษา

Thailand Publications in SciVal 2016-2020

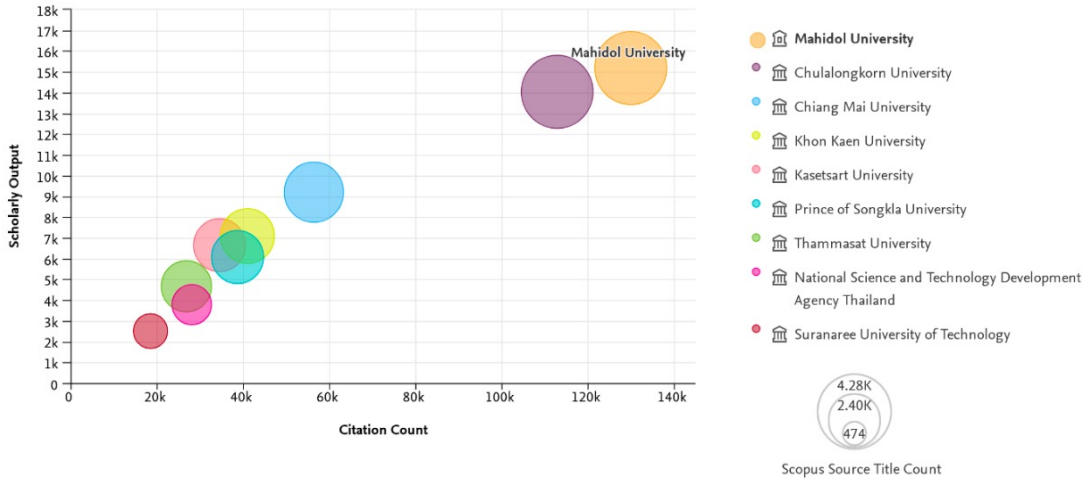

The QS World University Rankings 2021

The World Rankings	the Asian rankings	Institution
208th	43rd	Chulalongkorn University
252th	44th	Mahidol University
561-570	111th	Thammasat University
601-650	102nd	Chiang Mai University
801-1000	149th	Kasetsart University
801-1000	151th	Khon Kaen University
801-1000	189th	King Mongkut's University of Technology Thonburi
801-1000	165th	Prince of Songkla University
1001+	271-280	King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang
1001+	301-350	King Mongkut's University of Technology North Bangkok

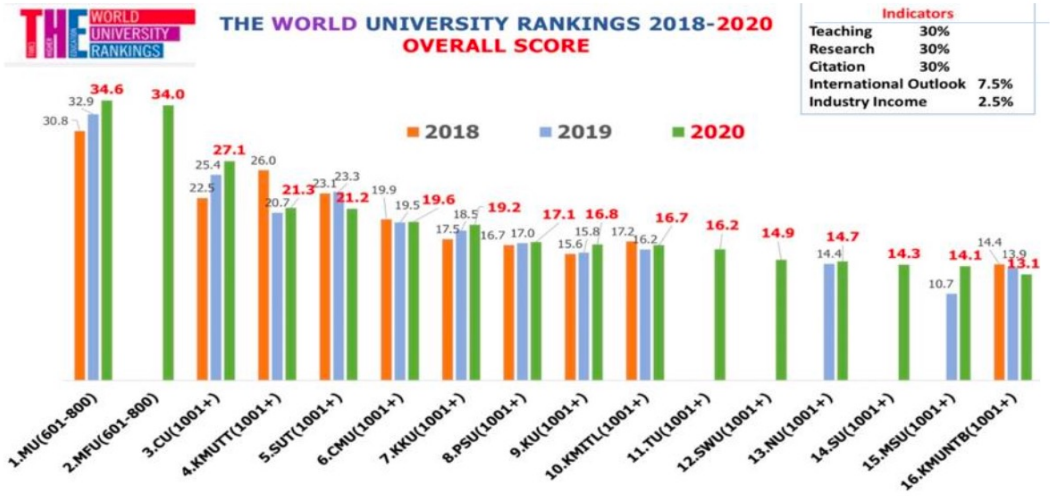

The Times Higher Education World University Rankings 2020- 2021

Thailand University

Rank	Thailand University	Overall	Teaching	Research	Citations	Incom from Industry	International Outlooks
601-800	Chulalongkorn University	30.2-36.3	34.4	22	29.3	60.2	40.3
601-800	Mae Fah Luang University	30.2-36.3	16.8	9.9	60.4	33.4	52.7
601-800	Mahidol University	30.2-36.3	33.9	22.3	42.8	71.4	45.5
801-1000	King Mongkut's University of Technology Thonburi	25.1-30.1	18.8	17.5	35	72.3	34.5
1001+	Burapha University	10.3–25.0	21.2	7.9	8.9	33.4	27.5
1001+	Chiang Mai University	10.3–25.0	22.4	15.6	19.9	44.6	32.9
1001+	Kasetsart University	10.3–25.0	19.3	13.1	12.7	49.3	34.7
1001+	Khon Kaen University	10.3–25.0	22.8	13.3	18.4	56	30.3
1001+	King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang	10.3–25.0	18.1	21.6	6.2	84.7	20.2
1001+	King Mongkut's University of Technology North Bangkok	10.3–25.0	15.9	10.3	17	38.8	21.3
1001+	Mahasarakham University	10.3–25.0	17.9	7.9	9.6	34.5	26.9
1001+	Naresuan University	10.3-25.0	18	8.2	14.1	42.8	35.9
1001+	Prince of Songkla University	10.3–25.0	17.9	11.2	18.8	37.8	31.5
1001+	Silpakorn University	10.3–25.0	17	9.2	12.3	41.3	24.9
1001+	Srinakharinwirot University	10.3–25.0	18.1	8.5	9.7	33.6	19.3
1001+	Suranaree University of Technology	10.3–25.0	19.3	13.2	22.1	50.2	31.4
1001+	Thammasat University	10.3–25.0	20.4	13.3	11.2	39	34.4

THE Impact Ranking

มหาวิทยาลัยกลุ่มที่ 3 ได้รับการยอมรับระดับโลก

มหาวิทยาลัยไทยได้รับการจัดอันดับโลกใน THE Impact Ranking ที่ตอบโจทย์การพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (SDGs) จำนวนมาก โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยกลุ่มที่ 3 เพิ่มขึ้น 27 แห่ง จาก 4 แห่งในปี 2563 และเป็น 37 แห่งในปี 2567

ปี 2567

มหาวิทยาลัย	อันดับ	
ม.พะเยา	401-600	↓
ม.ศรีนครินทรวิโรฒ	401-600	=
มรภ.เชียงใหม่	601-800	↓
มรภ.บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	801-1000	↓
มรภ.ลำปาง	801-1000	↓
มรภ.รำไพพรรณี	801-1000	↑
ม.สวนดุสิต	801-1000	=
มรภ.สุราษฎร์ธานี	801-1000	=
มรภ.จันทรเกษม	1001-1500	=
มรภ.เชียงราย	1001-1500	=
มรภ.ธนบุรี	1001-1500	=
ม.กาฬสินธุ์	1001-1500	=
มรภ.กำแพงเพชร	1001-1500	=

มหาวิทยาลัย	อันดับ	
มรภ.นครราชสีมา	1001-1500	=
มรภ.ภูเก็ต	1001-1500	=
มรภ.ราชนครินทร์	1001-1500	=
มรภ.ร้อยเอ็ด	1001-1500	↓
มรภ.สกลนคร	1001-1500	=
มรภ.สงขลา	1001-1500	=
มรภ.เทพสตรี	1001-1500	=
มรภ.อุบลราชธานี	1001-1500	=
มรภ.อุดรธานี	1001-1500	=
มรภ.อุตรดิตถ์	1001-1500	↓
มรภ.วไลยอลงกรณ์	1001-1500	=
มรภ.ยะลา	1001-1500	=
มรภ.บุรีรัมย์	1500+	↓

มหาวิทยาลัย	อันดับ	
ม.หาดใหญ่	1500+	NEW
มรภ.กาญจนบุรี	1500+	NEW
มรภ.เลย	1500+	=
มรภ.มหาสารคาม	1500+	↓
มรภ.หมู่บ้านจอมบึง	1500+	↓
ม.นครพนม	1500+	↓
มรภ.นครสวรรค์	1500+	↓
มรภ.นครศรีธรรมราช	1500+	NEW
มรภ.เพชรบูรณ์	1500+	↓
มรภ.พระนคร	1500+	NEW
มรภ.พระนครศรีอยุธยา	1500+	↓

ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาการอุดมศึกษา
ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566 – 2570

ยุทธศาสตร์ 1
พัฒนาศักยภาพคน
Capacity Building)

ยุทธศาสตร์ 2
ส่งเสริมระบบนิเวศวิจัยอุดมศึกษา
(Research Ecosystem Building)

ยุทธศาสตร์ที่ 3
จัดระบบอุดมศึกษาใหม่
(Higher Education Transformation)

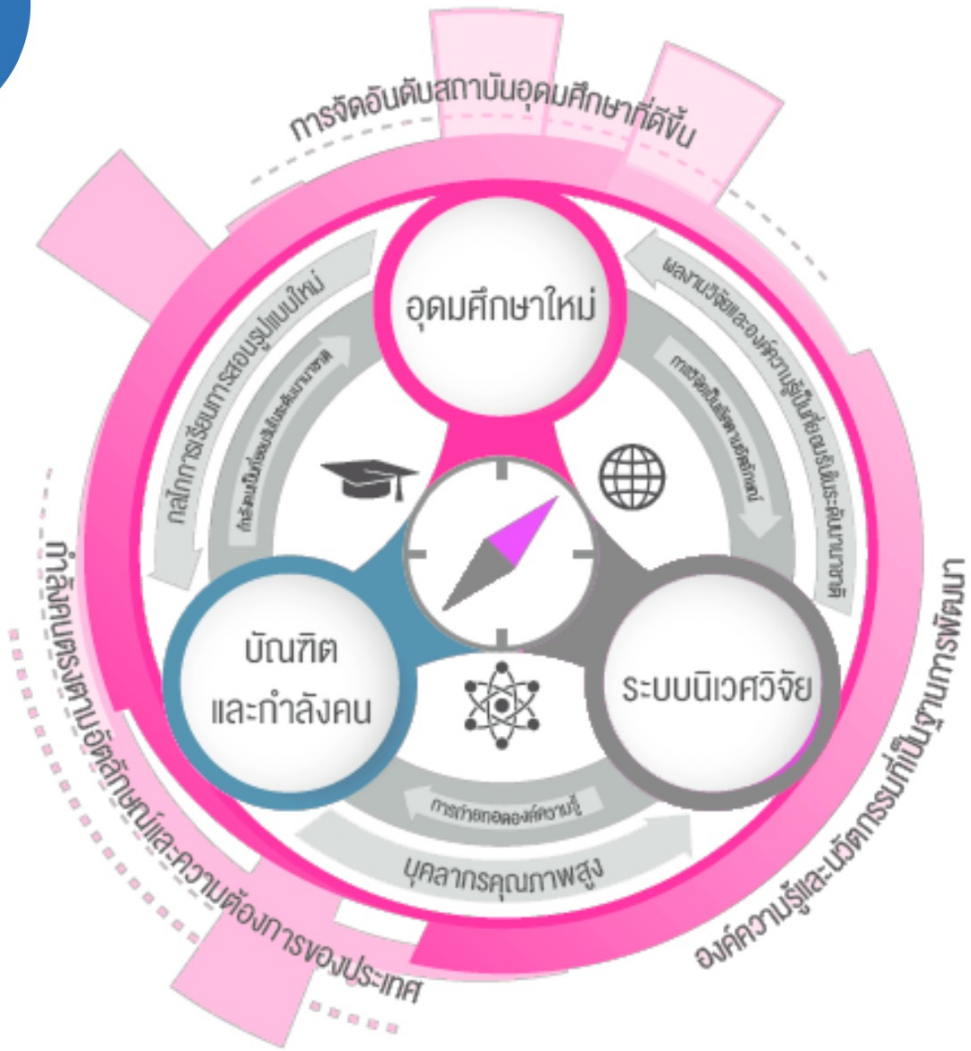

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาศักยภาพคน (Capacity Building)

ตอบสนอง

4 เป้าหมาย

- การจัดการศึกษา Lifelong Learning
- บัณฑิต/กำลังคนได้รับพัฒนาและยกระดับทักษะ (Re Skills, Up Skills and New Skills)
- บัณฑิต/กำลังคนมีความตระหนักรู้ ปรับเปลี่ยนวิถีการดำรงชีวิตที่เป็นมิตรเป็นสิ่งแวดล้อม รองรับและสอดคล้องเศรษฐกิจหมุนเวียน เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- บุคลากรให้มีศักยภาพสูงและความเชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์

11 ตัวชี้วัด

Tertiary enrolment by GII **(≤46th)** สถาบันอุดมศึกษาที่มีผู้มีพิการเข้ารับการศึกษามีการจัดเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษา **(ร้อยละ 100)** Critical thinking in teaching by WEF **(≤70th)** Ease of finding skilled employees by WEF **(≤70th)** Skillset of University Graduates by WEF **(≤31th)** English Proficiency by IMD **(≤30th)** การมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาภายในระยะ 1 ปี หลังจากการจบการศึกษา โดยสารสนเทศ **(ร้อยละ 85)** นักศึกษารวมสายวิทยาศาสตร์สูงขึ้น เมื่อเทียบกับสายสังคมศาสตร์ โดยสารสนเทศ **(35:65)** บุคลากรสายวิชาการระดับปริญญาเอกสูงขึ้น เมื่อเทียบกับต่ำกว่าปริญญาเอก โดยสารสนเทศ (ป.เอก:ต่ำกว่า ป.เอก) **(50:50)** ตำแหน่งทางวิชาการระดับ ศ. รศ. ผศ. สูงขึ้น เมื่อเทียบกับ อ. โดยสารสนเทศ **(40:60)**

ขับเคลื่อนด้วย

3 แนวทาง

14 กลยุทธ์

การอุดมศึกษาให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning for All) (SDGs) โดย**มุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์** (Human Development) ควบคู่กับการสร้างความ**ตระหนักรู้เรื่องผลกระทบ**ของกิจกรรมมนุษย์ที่มีต่อ**ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** (Ecological Footprint) เพื่อ**ก้าวสู่เศรษฐกิจหมุนเวียนเป็นอันหัวใจสำคัญสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน** (Sustainable Development) โดย**เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต**ได้อย่างไม่มีขีดจำกัด ภายใต้แนวคิดที่**อุดมศึกษาจะไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลังและมีเป้าหมายเพื่อการลดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย** มุ่งเน้นการ**สร้างองค์ความรู้และทักษะพร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงสู่อนาคต (Transversal Skills)** พร้อม**ยกระดับคุณภาพการศึกษา**และสมรรถนะของกำลังคนให้**ตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศตาม BCG Model ทั้งในรูปแบบ Degree และ Non – Degree (Re Skills & Up Skills & New Skills)** ผ่านรูปแบบการเรียนรู้แบบสะสมประสบการณ์ (Experiential Education) และการบูรณาการกับการทำงาน (Work Based Learning) ตลอดจน**เสริมสร้างบุคลากรคุณภาพสูงของสถาบันอุดมศึกษา**ให้มีความเป็นมืออาชีพ ออกไปแสวงหาองค์ความรู้ทางวิชาการใหม่ ๆ (Sabbatical Leave) ให้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ กระตุ้นให้เกิด Reverse Brain Drain และผลักดันให้เกิดการยกระดับชุมชนวิชาการของไทย (Academic Community)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมระบบนิเวศวิจัยอุดมศึกษา (Research Ecosystem Building)

ตอบสนอง

3 เป้าหมาย

- การวิจัยสร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมประยุกต์ใช้เพื่อความยั่งยืนในเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม
- ทรัพยากรด้านการวิจัยและพัฒนาในระบบอุดมศึกษามีประสิทธิภาพสร้างขีดความสามารถทั้งวิชาการและนำใช้จริง
- นิเวศสถาบันอุดมศึกษาเอื้อต่อการเพิ่มพูนทักษะผู้ประกอบการและพัฒนาศักยภาพทางธุรกิจ ระบบทรัพย์สินทางปัญญาและถ่ายทอดเทคโนโลยีมีประสิทธิภาพ

11 ตัวชี้วัด

Scientific concentration R&D Productivity by publication by IMD **(≤25th)** GERD เพิ่มขึ้น **(ร้อยละ 2)** International co – invention by WEF **(≤61th)** Patent application by WEF **(≤66th)** Research institutions prominence by WEF **(≤39th)** จำนวนบุคลากรด้านวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้น ต่อประชากร 10,000 คน **(30 คน)** ผลงานตีพิมพ์ในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้นจากฐานข้อมูล Scopus **(ร้อยละ 22)** จำนวนผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน SMEs และการเกษตร เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี **(250 ผลงาน)** บัณฑิตที่จบการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาของไทยเข้าสู่การเป็น Technology based **Startup (≥ร้อยละ 2 ของทุกปี)** ธุรกิจฐานนวัตกรรม (IDEs) ที่มีรายได้เพิ่มขึ้น 1,000 ล้านบาท/ปี โดย สกสว. **(≥1,000 ราย)** ธุรกิจ Deep Technology สามารถ Spin-off **(≥3 ธุรกิจ)**

ขับเคลื่อนด้วย

2 แนวทาง

9 กลยุทธ์

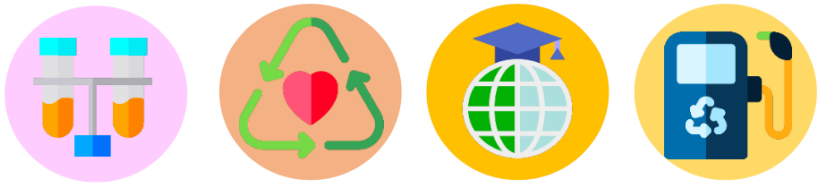

การอุดมศึกษาให้ความสำคัญกับการ**พัฒนาระบบนิเวศ**ที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์องค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม **ผ่านหน่วยวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาที่มีมาตรฐาน** (Quality Infrastructure) และ **ผลักดันให้เกิดวิจัยขั้นพื้นฐาน** (Blue Skies Research) ค้นพบองค์ความรู้ (Scientific Discovery) **และการผลิตเทคโนโลยีแห่งอนาคต** (Frontier Research) **ตามอัตลักษณ์** (Uniqueness) **และศักยภาพ** (Potential) **ของแต่ละสถาบัน** เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการวิจัยที่ยั่งยืนในระบบอุดมศึกษา รวมถึงผลักดันให้เกิดความร่วมมือการวิจัยกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งรัฐและเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อ**ระดมทรัพยากรและความเชี่ยวชาญ ถ่ายทอดองค์ความรู้และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์** (Corporate University) ในการบริการวิชาการแก่สังคม (Social Engagement & Enterprise) ตลอดจนการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (Community Enterprise) ระบบเศรษฐกิจฐานราก (SMEs) เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม (IDEs) และ Deep Technology และอีกประเด็นสำคัญ ได้แก่ การ**พัฒนาด้านทักษะการวิจัย (Research Skills) ให้แก่บัณฑิตและนักวิจัยในระดับบัณฑิตศึกษา (Postgraduate Research)** ระดับหลังปริญญาเอก (Postdoctoral Research) และการ**พัฒนาทักษะการคิดเชิงผู้ประกอบการ** (Entrepreneurial Thinking) ซึ่งจะดำเนินการควบคู่ไปกับ**การลดข้อจำกัดและอุปสรรคอันมีผลต่อการวิจัย การจัดสรรเงินอุดหนุน และการจัดการทรัพย์สินทางปัญญา**

ยุทธศาสตร์ที่ 3 จัดระบบอุดมศึกษาใหม่ (Higher Education Transformation)

ตอบสนอง

3 เป้าหมาย

- ระบบอุดมศึกษามีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรที่สร้างผลสัมฤทธิ์และคุ้มค่าต่อการลงทุนโดยยึดหลักธรรมาภิบาล
- สถาบันอุดมศึกษามีความเป็นเลิศตามอัตลักษณ์เพื่อให้เกิดคุณภาพและสะท้อนผลลัพธ์ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน/พื้นที่/ประเทศ
- สถาบันอุดมศึกษาเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

8 ตัวชี้วัด

จำนวนสถาบันอุดมศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินของ ITA อย่างน้อยร้อยละ 86 **(83 แห่ง)** University Education by IMD **(≤35th)** University Ranking by Subjects ใน 100 ของโลก ไม่น้อยกว่า 5 สาขา **(5 แห่ง)** World Class University Ranking 200 อันดับแรก **(2 แห่ง)** ระบบฐานข้อมูล (Big Data) ที่เชื่อมโยง อววน. **(1 ระบบ)** สถาบันอุดมศึกษาเข้ากระบวนการ Reinventing University System **(25 แห่ง)** จำนวนนักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาต่อในประเทศไทยในสาขาวิชาที่เป็นความเชี่ยวชาญของประเทศเพิ่มขึ้น **(ร้อยละ 50)**

ขับเคลื่อนด้วย

4 แนวทาง **7 กลยุทธ์**

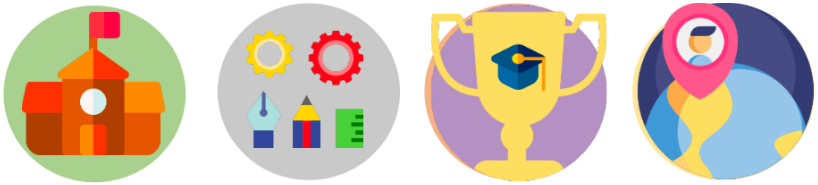

การจัดระบบอุดมศึกษาใหม่ต้องเร่งปรับเปลี่ยนและปฏิรูปข้อจำกัดอันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาของอุดมศึกษาอย่างเร่งด่วน โดย**มุ่งเน้นปรับการบริหารจัดการในสถาบันอุดมศึกษาให้ยึดมั่นตามหลักธรรมาภิบาล** (Good Governance) ให้ประชาชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงข้อมูล ข้อเท็จจริงที่มีความโปร่งใส อันเป็นฐานการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถาบัน ควบคู่ไปกับการ**สร้างความมั่นคงทางการเงิน**ในระบบอุดมศึกษาให้**ใช้จ่ายงบประมาณที่ภาครัฐสนับสนุนอย่างคุ้มค่าคุ้มทุน และมีประโยชน์สูงสุด โดยมุ่งเน้นการตอบสนองผ่านอุปสงค์** (Demand Side Financing) และมุ่งเน้น**ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดทำโครงการ (Project base) ที่ตอบสนองต่อเป้าหมายของแผนด้านการอุดมศึกษา ฯ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566 – 2570** ตลอดจนเป้าหมายของประเทศ ทั้งนี้ ยังให้ความสำคัญกับการ**พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล และระบบฐานข้อมูล (Big Data)** เพื่อการอุดมศึกษาและวิจัยสำหรับเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน และการบริหารจัดการทางการศึกษา รองรับสังคมการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้อย่างสมบูรณ์ และด้วยโจทย์ความท้าทายเพื่อนำพาประเทศไทยก้าวพ้นกับดักรายได้ปานกลาง จึงต้องเร่ง**พลิกโฉมอุดมศึกษา ผ่านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาตามอัตลักษณ์ที่หลากหลาย (Reinventing University)** เพื่อเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมถึงการ**จัดอันดับสถาบันอุดมศึกษาระดับโลก (World University Ranking) ให้เป็นที่ยอมรับในฐานะศูนย์กลางการศึกษา CLMV ระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ (International Hub for Higher Education)**

SUPER IMPACT

การอุดมศึกษาไทยเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศ เริ่มเข้าสู่ประเทศพัฒนาแล้ว ภายในปีพ.ศ. 2570

IMPACT

Human Development Index (HDI)

Human Achievement Index (HAI)

- คุณภาพชีวิตของคนไทยดีขึ้นจากการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ
- สภาพสังคมไทยที่มีเปิดโอกาสทางการศึกษาสูงและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม
- ประเทศไทยมีขีดความสามารถการแข่งขันในกลุ่มอุตสาหกรรมมุ่งเป้าหมายเศรษฐกิจเติบโตยั่งยืนก้าวสู่เศรษฐกิจหมุนเวียน
- ประเทศไทยได้รับการยอมรับในฐานะศูนย์กลางกำลังคนระดับสูง (Hub of Talent) และศูนย์กลางการเรียนรู้ (Hub of Knowledge) รวมถึงศาสตร์โลกตะวันออก (อววน.)

VISION '2570'

"อุดมศึกษาสร้างคน สร้างปัญญา ปลูกฝังคุณธรรม เพื่อพัฒนาสังคมไทยอย่างยั่งยืน"

OUTCOME

กำลังคนคุณภาพสูง

Manpower, Brain Power, Re Skills/Up Skills, Full employment, Lifelong Learning, Education for Sustainable Development, Highly Skilled Manpower

ระบบนิเวศวิจัยที่มีประสิทธิภาพ

Blue skies research, Innovation Hubs, Talent Mobility, Entrepreneurship Education, Deep Technology, GRI

สถาบันอุดมศึกษาอันดับโลก

Good Governance, Reinventing University, World University Ranking, International Higher Education, Hub of Talent & Knowledge, Big Data

กรอบแนวคิด

ข้อเสนอนวัตกรรมการเรียนการสอน
เพื่อผลิตกำลังคนรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

สถิติอุดมศึกษาของไทย

จำนวนผู้เข้าสู่ระดับอุดมศึกษา **ลดลงมากกว่า 22 %** (124,959 คน) ในช่วง 14 ปี (2550 – 2564) และมีแนวโน้มลดลงในทุก ๆ ปี

จำนวนบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา **เพิ่มขึ้นกว่า 47%** ในช่วง 6 ปี (2558 – 2564)

งบประมาณการอุดมศึกษาของประเทศไทย เติบโตจาก **74,794 ลบ.** (2552) เป็น **109,550 ลบ.** (2563) คิดเป็น **≈20% ของงบประมาณการศึกษาทั้งหมด**

แนวโน้มจำนวนผู้เข้าสู่ระดับอุดมศึกษา ในช่วงปี 2550 – 2664

ช่วงปี 2561 – 2565 สัดส่วนผู้สำเร็จการศึกษาเทียบกับอัตราการเกิด คิดเป็น 37.8 % เพิ่มสูงขึ้นจากปี 2546 – 2560 (≈30 %)

แนวโน้มจำนวนบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา ในช่วงปี 2552 – 2664

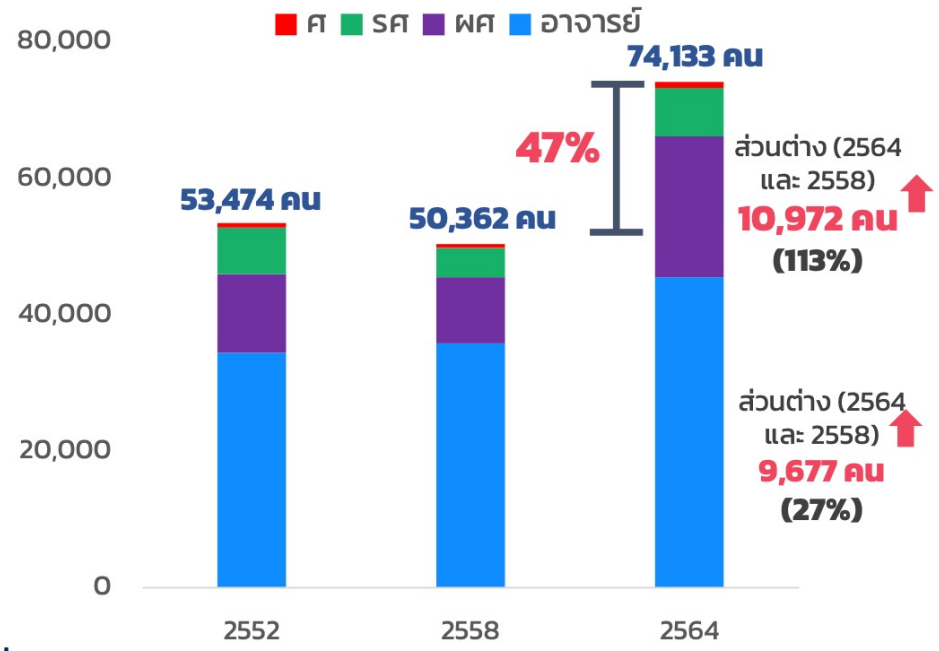

สัดส่วนงบประมาณด้านการอุดมศึกษา (2563)

- **65%** งบบุคลากร
- **20%** งบพื้นฐาน (ผลิตบัณฑิต บริการวิชาการฯ)
- **10%** งบแผนงานยุทธศาสตร์
- **2%** งบบูรณาการ (Agenda)
- **3%** งบประมาณ สป.อว. ภารกิจการอุดมศึกษา

ที่มา:
1. เอกสารงบประมาณประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.2563, วิเคราะห์โดย สอวช.
2. สถิติอุดมศึกษา, สป.อว., วิเคราะห์โดย สอวช.

สถานภาพตลาดแรงงานและการผลิตกำลังคนของประเทศ

สถานภาพตลาดแรงงานและการผลิตกำลังคน ปี 2564

นักเรียน/นักศึกษา
(ก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน)

- ก่อนประถม (>0-5 ปี) — 1.6 ล้านคน (73%*)
- ประถมศึกษา (6-11 ปี) — 4.7 ล้านคน (99%)
  - ป.6 จบ 7.7 แสนคน (อัตราศึกษาต่อ 99%)
- ม.ต้น (12-14 ปี) — 2.3 ล้านคน (96%)
  - ม.3 จบ 7.3 แสนคน (อัตราศึกษาต่อ 96%)
- ม.ปลาย/ปวช. (15-17 ปี) — 2 ล้านคน (82%)
  - ➢ม.6 จบ 3.9 แสนคน
  - ➢ปวช.3 จบ 1.9 แสนคน
- อุดมศึกษา — 1.9 ล้านคน (46%)
  - (ปวส. 18 - 19 ปี)
  - (ป.ตรี 18 - 21 ปี)
  - (ป.โท 22 - 23 ปี)
  - (ป.โท 24 - 26 ปี)
  - (ป.โท 27 - 28 ปี)
  - ➢สูงกว่า ป.ตรี จบ 31,063 คน
  - ➢ป.ตรี จบ **2.7 แสนคน**
  - ➢ปวส. จบ **1.4 แสนคน**

26,117 คน เข้าสู่ตลาดแรงงาน

84,767 คน เข้าสู่ตลาดแรงงาน

*% = สัดส่วนจำนวนนักเรียนต่อของประชากรในช่วงอายุเดียวกัน

เข้าสู่ตลาดแรงงาน **5.5 แสนคน**

ผู้มีงานทำ 37.8 ล้านคน
(อายุ 15 ปีขึ้นไป)

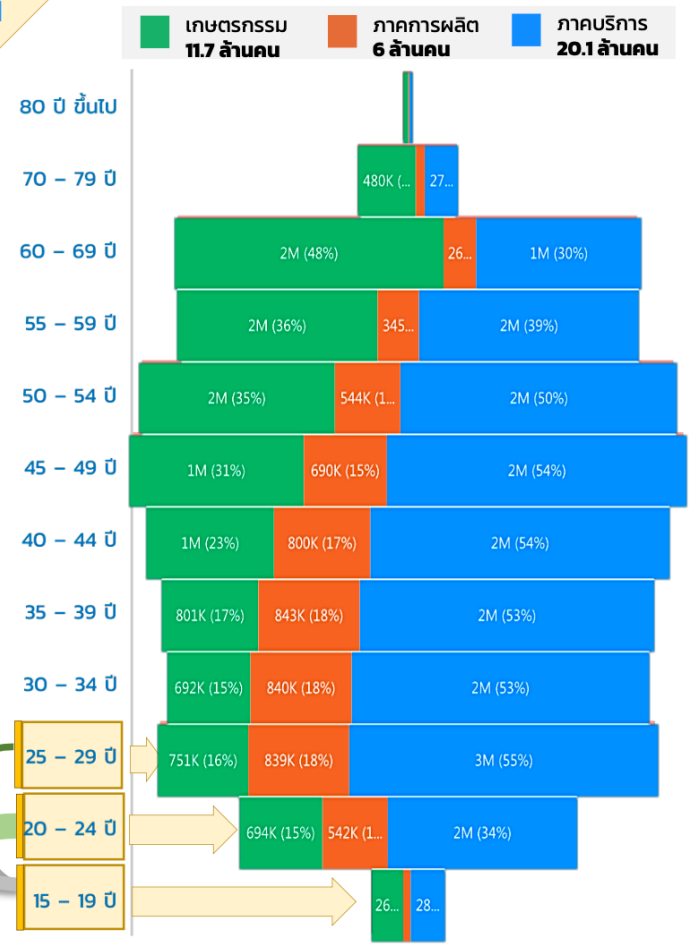

กิจกรรมทางเศรษฐกิจ

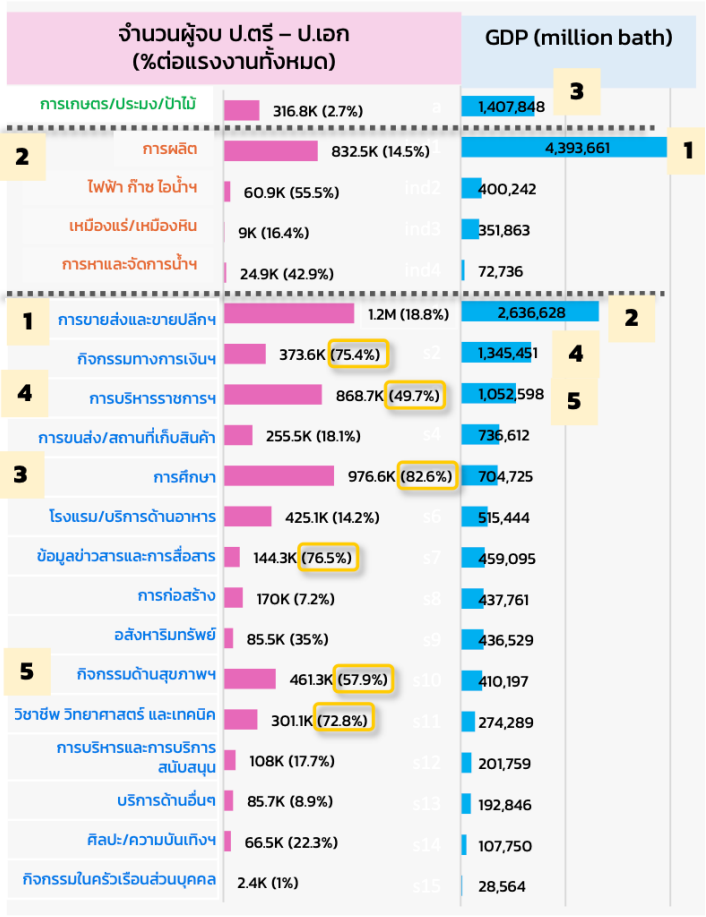

ที่มาข้อมูล: 1) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2) สถิติการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 3) ระบบสารสนเทศอุดมศึกษา กระทรวง อว. 4) การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร (Labor Force Survey) สำนักงานสถิติแห่งชาติ และ 5) ข้อมูลรายได้ประชาชาติไทย ปี พ.ศ. 2564 แบบปริมาณลูกโซ่ สำนักบัญชีประชาชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างแรงงาน ปี 2555 VS 2564

❑ สัดส่วนช่วงอายุ

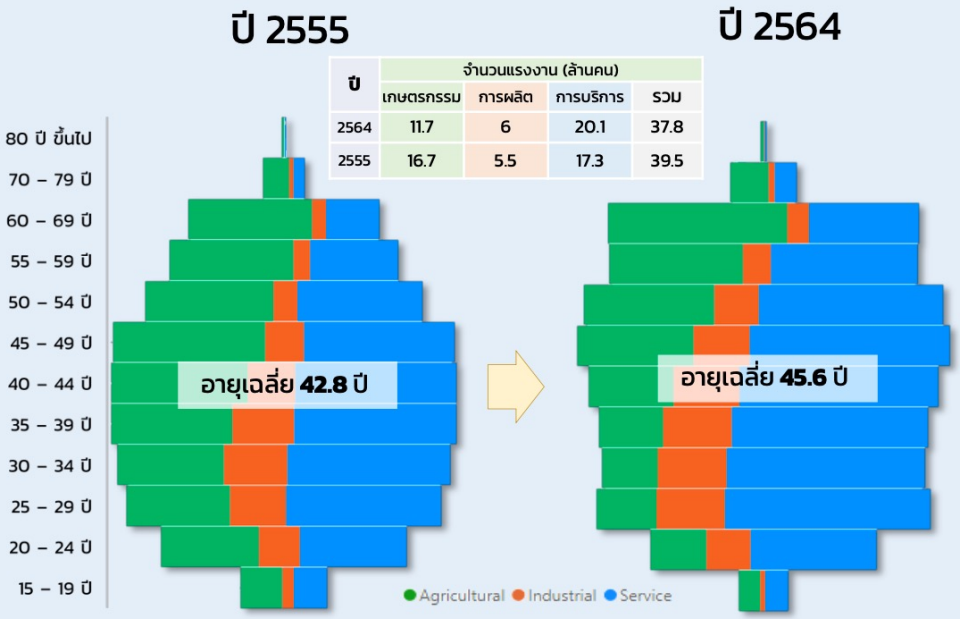

❑ วุฒิการศึกษา

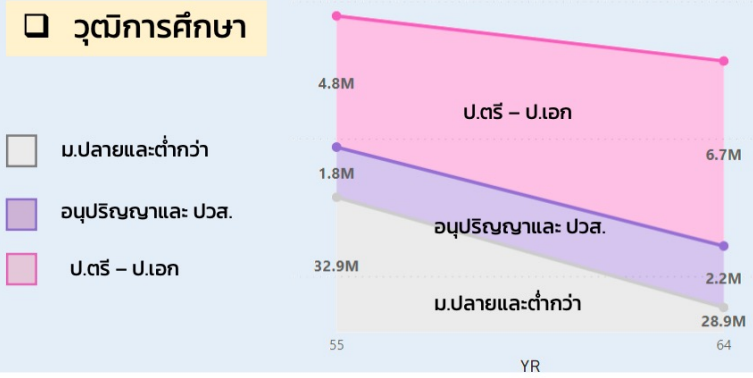

❑ โครงสร้างที่เปลี่ยนแปลงในช่วง 10 ปี

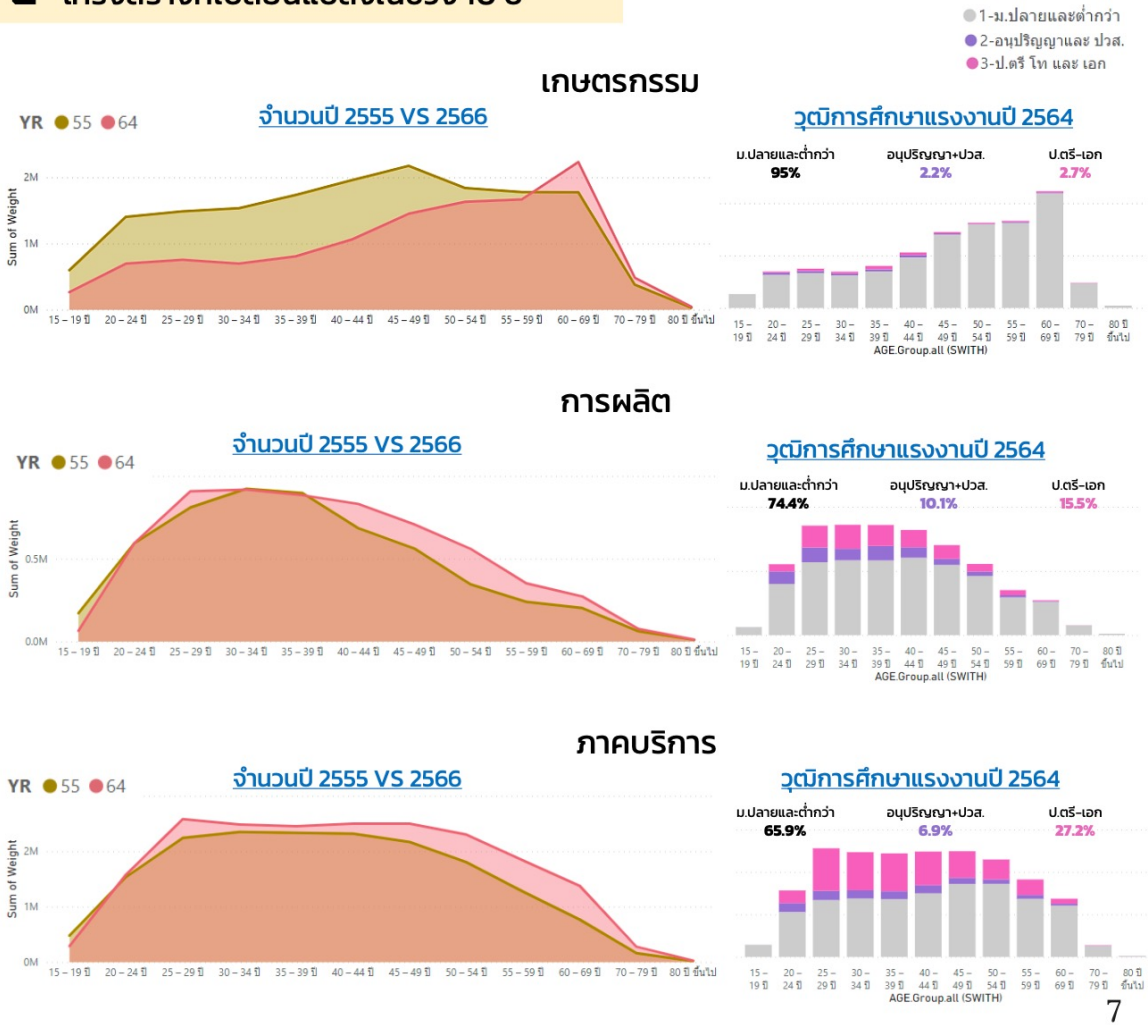

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาประจำปีการศึกษา 2563

326,046 ราย

จาก 182 สถาบัน 264 วิทยาเขต/ ศูนย์

1	มหาวิทยาลัยในกำกับรัฐ	117,304 ราย (36.0%)
2	มหาวิทยาลัยราชภัฏ	83,396 ราย (25.6%)
3	มหาวิทยาลัยเอกชน	49,184 ราย (15.1%)
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	31,443 ราย (9.6%)
	มหาวิทยาลัยของรัฐ	18,762 ราย (5.8%)
	วิทยาลัยเอกชน	6,438 ราย (2.0%)
	สถาบันเอกชน	5,912 ราย (1.8%)
	มหาวิทยาลัยรัฐไม่จำกัดรับ	5,881 ราย (1.8%)
	สถานศึกษานอกสังกัดฯ	4,793 ราย (1.5%)
	วิทยาลัยชุมชน	2,933 ราย (0.9%)

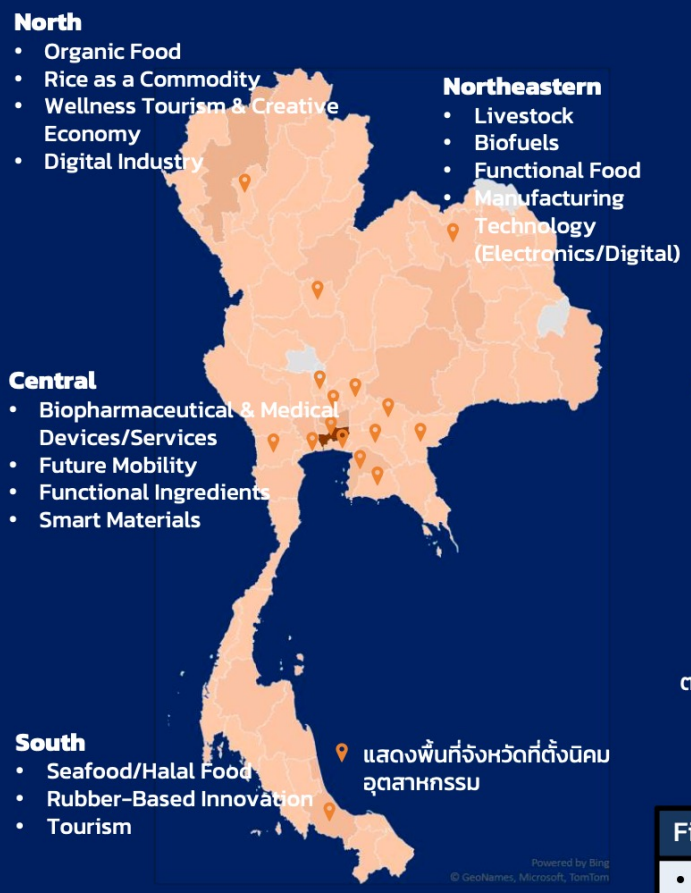

ข้อมูลการผลิตเปรียบเทียบกับตลาดแรงงาน

ภูมิภาค	จำนวนสถานประกอบการ (แห่ง) • การผลิต (439,828) • การบริการ	จำนวนการผลิตต่อปี (คน)
กรุงเทพมหานคร	• 42,926 (9.7%) • 314,921	113,846 (34.9%)
ปริมณฑล	• 27,139 (6.2%) • 170,734	36,961 (11.3%)
ภาคกลาง	• 53,929 (12.3%) • 378,099	30,120 (9.2%)
ภาคเหนือ	• 99,293 (22.6%) • 367,928	49,694 (15.2%)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	• 180,821 (41.1%) • 503,617	63,389 (19.4%)
ภาคใต้	• 35,720 (8.1%) • 317,917	32,036 (9.8%)

Finding

- จำนวนและศักยภาพ รวมถึงระยะทางของสถานประกอบการ ส่งผลต่อการร่วมผลิตบัณฑิต

ที่มา: 1) ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2563, สป.อว. 2) ข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ วิเคราะห์โดย สอวช.

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาประจำปีการศึกษา 2563 จำนวน 326,046 คน

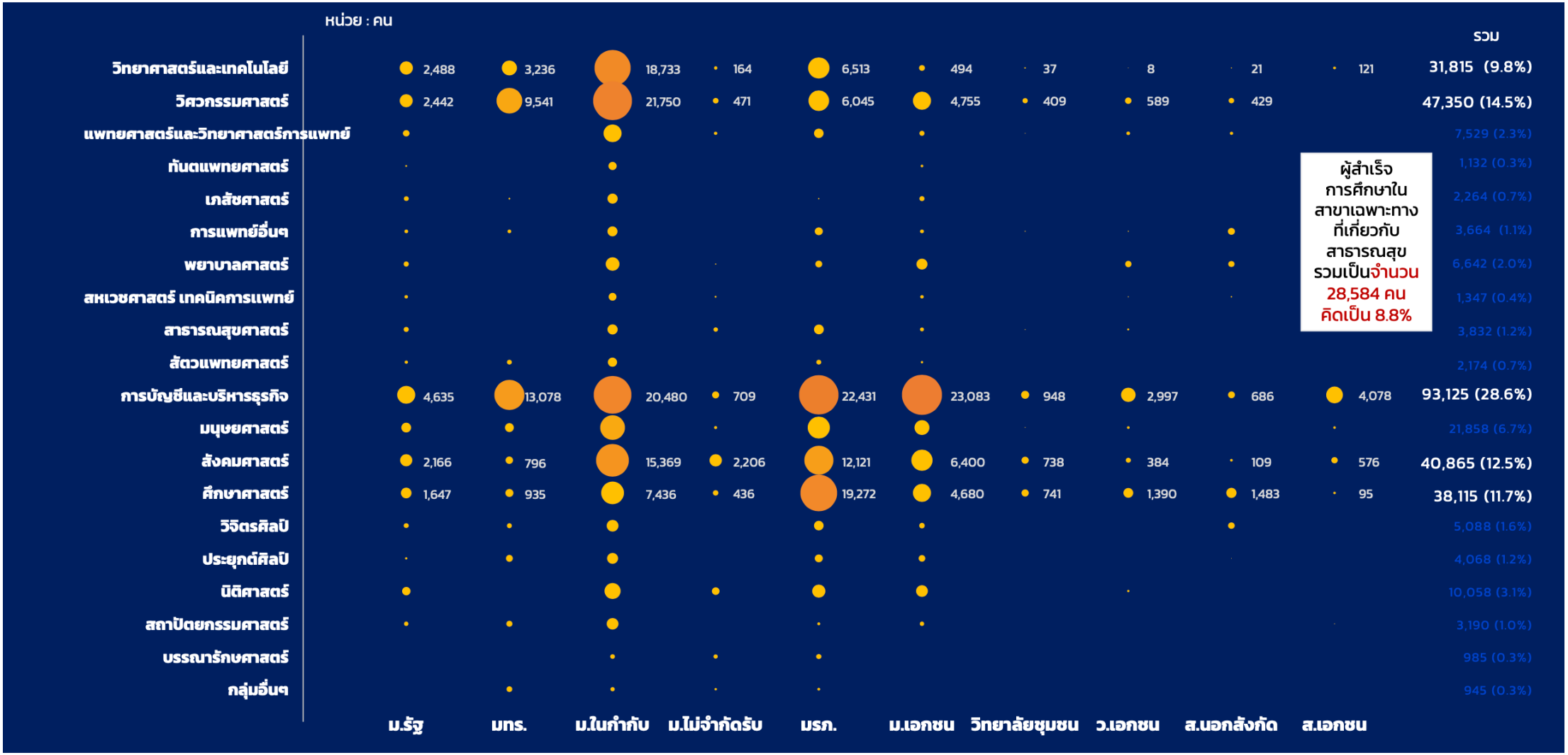

ที่มา: ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2563, สป.อว. วิเคราะห์โดย สอวช.

ข้อมูลการวิเคราะห์ หลักสูตรที่มีชุดทักษะสอดคล้องกับ 10 อุตสาหกรรม

จากข้อมูลหลักสูตร จำนวน **4,094 หลักสูตร**

ข้อมูลหลักสูตรในปี 2555 – 2561 ในฐานข้อมูล CHECO เดือน ตุลาคม 2563
ของกลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

พบว่ามีหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับชุดความรู้และทักษะสำหรับอนาคตและตำแหน่งงานที่เป็นที่ต้องการของ 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย จำนวน **1,532 หลักสูตร คิดเป็น 37%**

เลือกอุตสาหกรรม

- การบิน
- การแพทย์
- เกษตร
- เชื้อเพลิงชีวภาพ
- ดิจิทัล
- ท่องเที่ยว
- ยานยนต์
- หุ่นยนต์
- อาหาร
- อิเล็กทรอนิกส์

เลือกชุดทักษะ

Accident and Incident..	Advance energy storage	Aircraft Emergency...	Aircraft Manual Handling
Artificial Intelligence	Bio-safety	Biological product..	Biotechnology
Branding and Marketing	Cabin Safety Management	CAD, CAM Software	Cleanroom Processing
Computer Aided Design..	Computer Aided..	Computer Aided..	Crop Modelling
Data Engineering	Data Science	Data Visualization and...	Design Thinking
Digital Marketing	Digital Signal Processing	Downstream Processing	Electric and hybrid vehicle..
Electric vehicle data..	Electric vehicle Propulsion..	Electronic Maintenance	Embedded Systems
Engineering Design	English	Food and Drug Regulation	Food Design
Food Science	Food Technology and...	Good Manufacturing...	Hydraulics and Pneumatics
IoT Governance	Marketing and Business...	Mechanical Engineering..	Molecular Biology
Nutrition Science	Pharmacovigilance...	Robot Programming &...	Robotics Design
Robotics Simulation, VR, AR	SCADA System	Security Architecture	Security Assessments
Security Configuration	Sensor Technology	Social, legal, and ethical IoT	Soft Skill
Synthetic Biology	Upstream Processing		

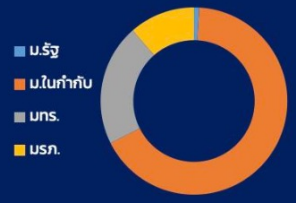

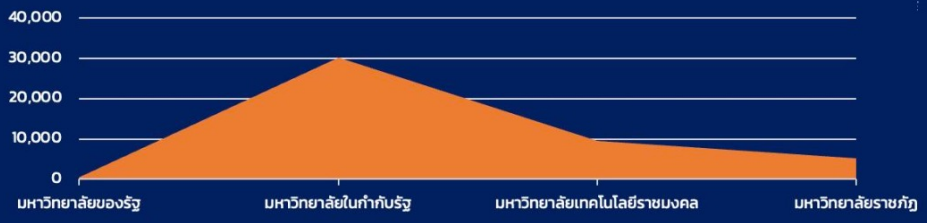

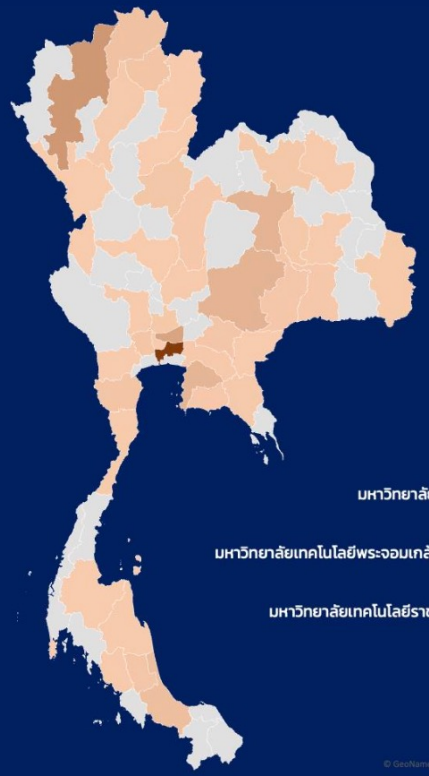

สถาบันอุดมศึกษาที่มีผู้สำเร็จการศึกษาที่มีชุดทักษะสอดคล้อง 10 อุตสาหกรรมสูงสุด

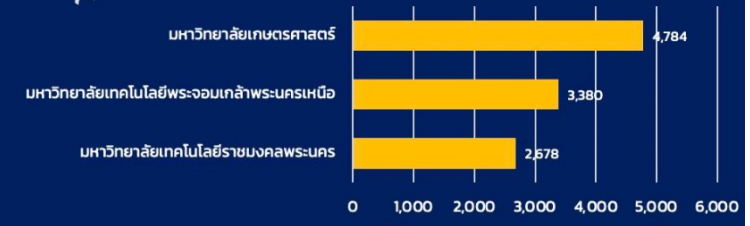

สอวช
สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ

ที่มา: ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2563, สป.อว. วิเคราะห์โดย สอวช.

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาประจำปีการศึกษา 2563 จำนวน 31,033 คน

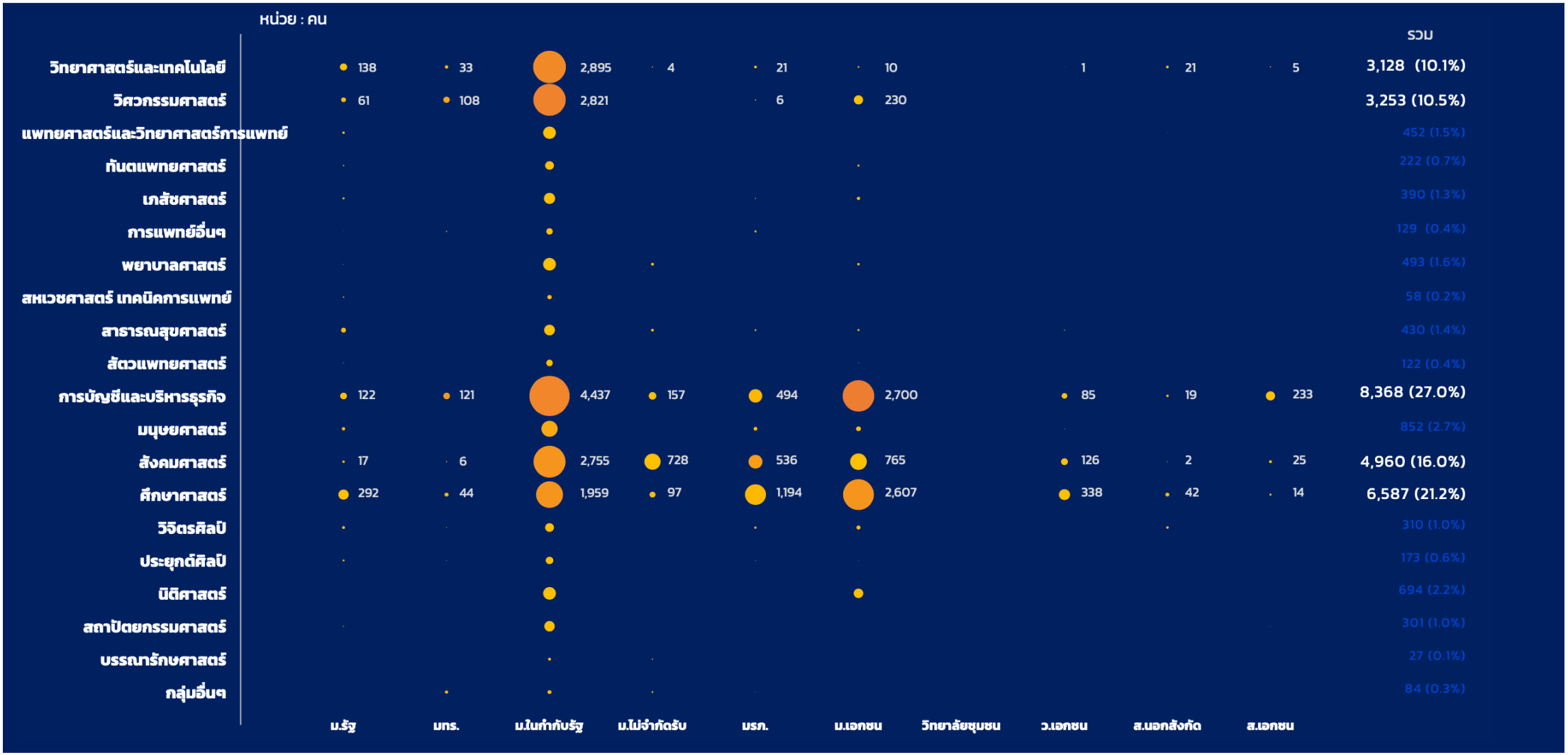

ที่มา: ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2563, สป.อว. วิเคราะห์โดย สอวช.

ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาประจำปีการศึกษา 2563 รายสาขาสูงสุด 10 อันดับ

กลุ่มวิศวกรรมศาสตร์ ระดับปริญญาโทและปริญญาเอก

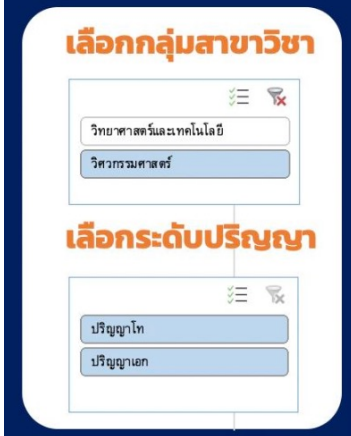

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา

(คิด % เทียบกับบัณฑิตระดับปริญญาโท-เอก ทุกสาขา)

- 501 วิศวกรรมอุตสาหการ
- 441 วิศวกรรมโยธา
- 382 วิศวกรรมสารสนเทศ - เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 306 วิศวกรรมไฟฟ้า - ไฟฟ้ากำลัง
- 281 วิศวกรรมคอมพิวเตอร์
- 275 วิศวกรรมเคมี
- 190 วิศวกรรมเครื่องกล - เครื่องกล
- 133 วิศวกรรมพลังงาน
- 86 วิศวกรรมศาสตร์
- 59 วิศวกรรมการเงิน

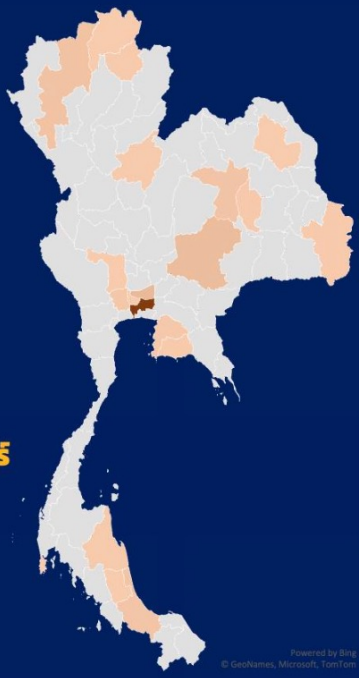

1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
3. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน

สอวช
สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ

ที่มา: ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2563, สป.อว. วิเคราะห์โดย สอวช.

ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาประจำปีการศึกษา 2563 รายสาขาสูงสุด 10 อันดับ

กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ระดับปริญญาโทและปริญญาเอก

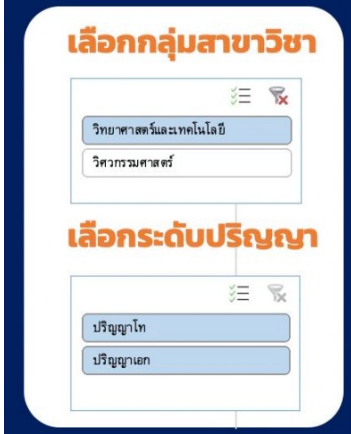

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา

(คิด % เทียบกับบัณฑิตระดับปริญญาโท-เอก ทุกสาขา)

305 เคมี	297 วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	246 วิทยาศาสตร์เกษตร	232 วิทยาศาสตร์อาหาร	220 เทคโนโลยีชีวภาพ
216 คณิตศาสตร์	182 การจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร	146 วัสดุศาสตร์ - พอลิเมอร์	146 ฟิสิกส์ประยุกต์	113 ชีวเคมี

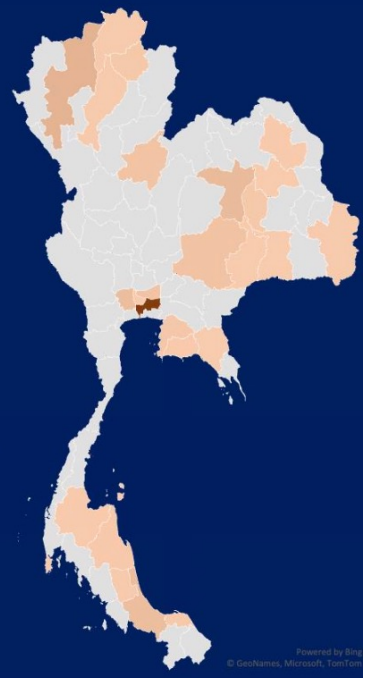

1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน

3 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สอวช
สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ

ที่มา: ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2563, สป.อว. วิเคราะห์โดย สอวช.

สถานภาพตลาดแรงงานของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

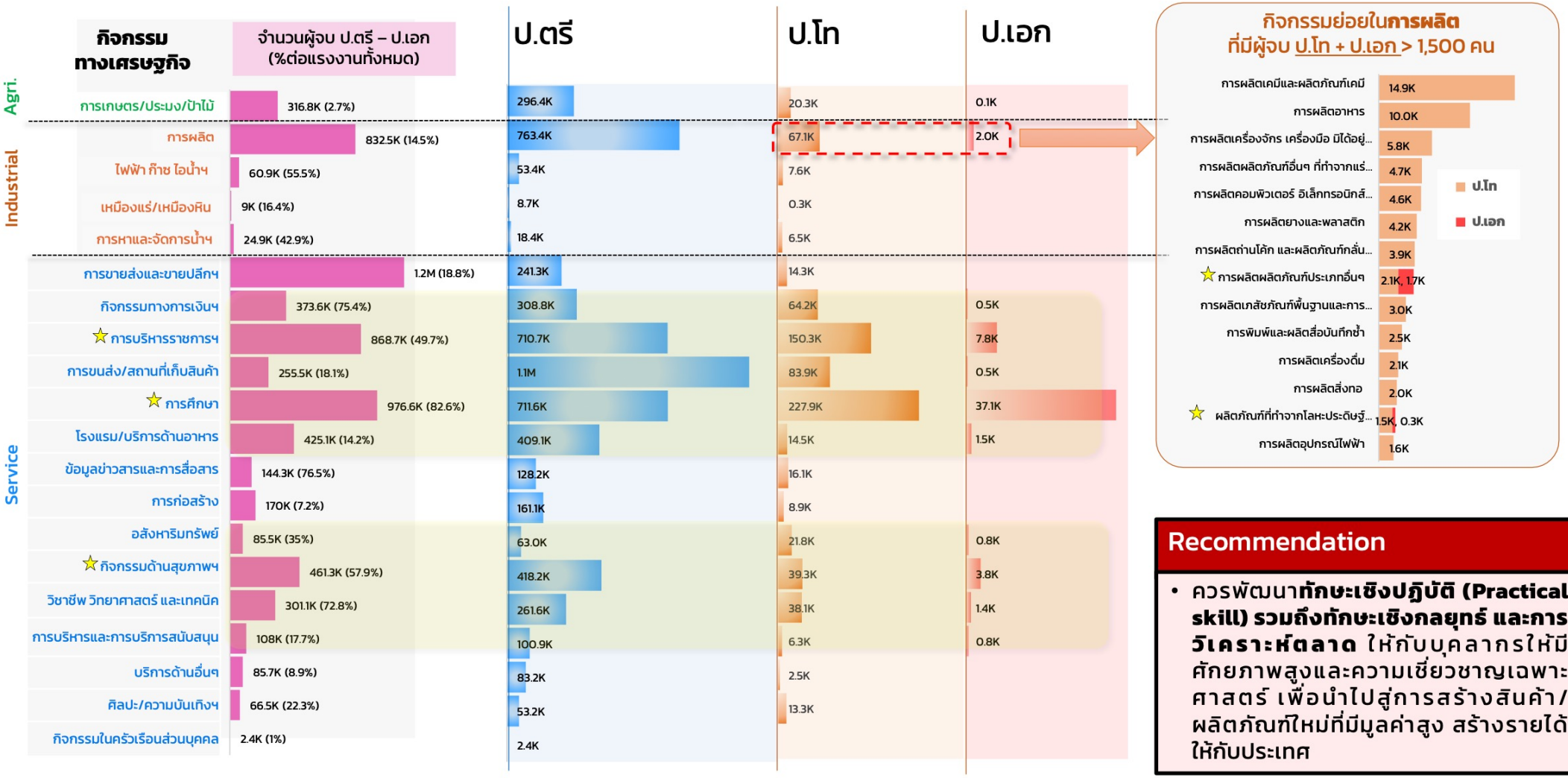

Recommendation

- ควรพัฒนา**ทักษะเชิงปฏิบัติ (Practical skill) รวมถึงทักษะเชิงกลยุทธ์ และการวิเคราะห์ตลาด** ให้กับบุคลากรให้มีศักยภาพสูงและความเชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์ เพื่อนำไปสู่การสร้างสินค้า/ผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง สร้างรายได้ให้กับประเทศ

☆ กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีผู้จบ ป.เอก มากที่สุด 3 ลำดับแรก

ตัวอย่างนวัตกรรมการเรียนการสอน ของต่างประเทศและในประเทศ

ตัวอย่างนวัตกรรมการเรียนการสอนของต่างประเทศ

Job First, College Included Model
แรงงานลูกจ้างที่ต้องการวุฒิการศึกษา

โมเดลที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ เน้น **การฝึกฝนทักษะสำหรับการทำงานให้กับลูกจ้างของสถานประกอบการ**

รูปแบบการเรียนการสอน
- การทำงานที่มีการฝึกฝนทักษะสำหรับการปฏิบัติงานจริง
- ส่วนหนึ่งของผลตอบแทนที่แรงงานลูกจ้างจะได้รับคือเกียรติบัตร หรือ ปริญญาจากสถานศึกษา
- สถานประกอบการจะสนับสนุนค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการศึกษาให้กับแรงงานลูกจ้าง

ตัวอย่างความสำเร็จ
pwc Walmart Walt Disney Pictures DISCOVER

Double MSMEs Value Project
ค้าขาย สร้างรายได้เพื่อเพิ่มวุฒิ

โครงการที่ **เปลี่ยนคนที่ไม่ได้รับการศึกษาให้เรียนออนไลน์แล้วได้วุฒิการศึกษา** หรือ **ค้าขายและสร้างรายได้เพื่อเพิ่มวุฒิ**

รูปแบบการเรียนการสอน
- Online Learning Course : เรียน 180 ชั่วโมง ได้วุฒิ ปวช.
- SMEs Shop : สร้างรายได้ 500,000 บาท ได้วุฒิ ปวส.
- Market Place Platform : สร้างรายได้ 50 ล้านบาท ได้วุฒิ ป.ตรี
- University Collaboration Banks : ได้วุฒิเฉพาะทาง และสามารถกู้เงินเพื่อขยายธุรกิจ

ตัวอย่างความสำเร็จ
ปริญญาบราวนี่

Micro-credential
ระบบรับรองและพัฒนาความสามารถที่เฉพาะเจาะจง

ระบบการรับรองดิจิทัลที่**ตรวจสอบความสามารถของแต่ละบุคคลในทักษะเฉพาะหรือชุดทักษะ (Skill Set)** นำไปสู่การพัฒนาความสามารถที่ตรงจุดและมีประสิทธิภาพ

รูปแบบการเรียนการสอน
- ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่ตนเองทำอยู่แล้ว ซึ่งอาจเป็นงานในหน้าที่ที่ทำเป็นประจำ มาเป็นเครื่องมือในการพิสูจน์ว่ามีความสามารถในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้
- ผู้ขอรับรองต้องแสดงความสามารถว่าทำอะไรได้ หรือ ทำอะไรเป็น และทำด้วยวิธีการใด ผ่านการแสดงหลักฐานการทำงานจริง
- นำ Digital Certificate มาใช้รับรองและพิสูจน์ความสามารถ

ตัวอย่างความสำเร็จ
- Education Design Lab, USA
- Digital Promise, USA

Finding
- การจัดการศึกษาร่วมกับสถานประกอบการเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง ซึ่งสถานประกอบการ**ต้องมีส่วนร่วม อาทิ**
  - **Co-design/**
  - **Co-invest/**
  - **Co-operate/**
  - **Co-share/**
  - **Co-certificate**

  ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จ
- **นวัตกรรมการเรียนการสอนที่เป็น Open Access และวัดผลการเรียนรู้จากสมรรถนะ หรือความสำเร็จที่เกิดขึ้น** จะเป็นส่วนสำคัญต่อการสร้าง Impact ที่สำคัญของประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม

ตัวอย่างโปรแกรมสนับสนุนการพัฒนากำลังคน ของกระทรวง อว.

Cooperative and Work Integrated Education (CWIE)

การผลิตและพัฒนากำลังคนทางเทคนิคและเทคโนโลยี ที่มีสมรรถนะตรงกับความต้องการของตลาดงาน และพร้อมสู่โลกของการทำงานจริง

จุดเด่น

- การจัดการศึกษาแบบ Degree ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสถาบันอุดมศึกษาควบคู่การปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ
- หลักสูตรเพิ่มความรู้เชิงลึกและหลักการทางเทคนิค และเพิ่มทักษะการทำงานในอุตสาหกรรม
- ในระหว่างเรียน ผู้เรียนได้รับค่าตอบแทนหรือสวัสดิการจากภาคอุตสาหกรรม

การดำเนินงาน

- สถาบันอุดมศึกษา ในประเทศ จำนวน 97 แห่ง นานาชาติ จำนวน 21 แห่ง
- หลักสูตร ในประเทศ 3,051 หลักสูตร นานาชาติ 79 หลักสูตร
- นักศึกษา ในประเทศ 92,295 คน นานาชาติ 1,254 คน
- สถานประกอบการเข้าร่วม 13,858 แห่ง นานาชาติ 348 แห่ง

โครงการผลิตบัณฑิตพันธุ์ใหม่

การสร้างบัณฑิตพันธุ์ใหม่และกำลังแรงงานสมรรถนะสูง สำหรับการทำงานในอุตสาหกรรมใหม่สู่ New S-curve และสร้าง Platform พัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งอนาคต

จุดเด่น

- หลักสูตรที่เป็นความร่วมมือและความต้องการจากอุตสาหกรรมและชุมชนสังคม ทั้งในรูปแบบ Degree และ Non-degree
- สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริงในสถานประกอบการ
- สถานประกอบการสามารถนำเอาความรู้ไปใช้เพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาการทำงาน

การดำเนินงาน

- Non-degree 279 หลักสูตร ผู้เรียน 25,765 คน
- Degree 90 หลักสูตร มีผู้เรียน 11,205 คน
- ฝึกอบรมให้กับอาจารย์ (Coaching) 227 คน
- ตัวอย่างหลักสูตร Degree : วศบ.วิศวกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ, วทบ.การจัดการสมัยใหม่และเทคโนโลยีสารสนเทศ

Higher Education Sandbox

การจัดการศึกษารูปแบบใหม่เพื่อผลิตกำลังคนสมรรถนะตรงกับความต้องการของประเทศ และทันต่อการเปลี่ยนแปลง

จุดเด่น

- การจัดการศึกษาที่ก้าวข้ามข้อจำกัดด้านเกณฑ์มาตรฐาน
- เกิดนวัตกรรมการอุดมศึกษาที่หลากหลาย เช่น การทลายโครงสร้างหลักสูตร การเกิด Consortium ของทั้งภาคการศึกษา และภาคประกอบการ การมีรูปแบบการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่น
- หลักสูตรเกิดจากความต้องการของตลาดแรงงานหรือผู้ใช้บัณฑิต

การดำเนินงาน

- ข้อเสนอผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่องฯ จำนวน 11 หลักสูตร
- เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานร่วม 28 แห่ง
- ตัวอย่างสาขากำลังคนทักษะสูง : Digital, AI, Cybersecurity, High-tech Entrepreneur, Frontier Science, อุกเฉิน การแพทย์, วิสัญญีพยาบาล, สหวิทยาการ

โครงการพัฒนากำลังคนด้านวิศวกรรมศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนการลงทุนและเพิ่มขีดความสามารถภาคอุตสาหกรรมในประเทศและภูมิภาค (Thai KOSEN)

การผลิต “วิศวกรนักปฏิบัติ และนวัตกร” ที่มีทักษะความเชี่ยวชาญสูงในการพัฒนานวัตกรรม สามารถทำงานวิจัยในภาคอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มผลผลิตเชิงพาณิชย์

จุดเด่น

- ได้รับความร่วมมือจากสถาบันโคเซ็น (National Institute of Technology, NIT) ประเทศญี่ปุ่น
- เน้นให้ผู้เรียนมีพื้นฐานวิชาการด้านคณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ วิศวกรรมศาสตร์ที่เข้มแข็ง เรียนรู้พร้อมปฏิบัติจริง และเรียนรู้ร่วมกับภาคอุตสาหกรรม
- บุคลากรของสถาบันไทยโคเซ็นได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพเทียบเท่ากับบุคลากรของสถาบันโคเซ็นประเทศญี่ปุ่น

การดำเนินงาน

- 2 วิทยาเขต ได้แก่ KOSEN KMITL และ KOSEN KMUTT
- 6 หลักสูตร ได้แก่ วิศวกรรมแมคคาทรอนิกส์ วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ วิศวกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ วิศวกรรมอัตโนมัติ วิศวกรรมชีวภาพ และวิศวกรรมเกษตร (เปิดดำเนินการในปีการศึกษา 2567)
- ปัจจุบันมีผู้เรียนกำลังศึกษาอยู่จำนวน 648 คน

ตัวอย่างโปรแกรมสนับสนุนการพัฒนากำลังคน ของกระทรวง อว.

การยกระดับภาคอุตสาหกรรมด้วยการผลิตบัณฑิตศึกษาและวิจัยพัฒนานวัตกรรม (Hi-FI และ RDI)

การพัฒนากำลังคนในระดับบัณฑิตศึกษา คุณภาพสูง ที่สามารถวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์และนวัตกรรมให้สอดคล้องกับอุตสาหกรรม ในระยะเวลา 2 ปี แบบ Tailor Made

จุดเด่น

- สร้างเครือข่ายการทำงานแบบ Consortium รองรับโจทย์ที่หลากหลาย ด้วยสหสาขาวิชาชีพ
- ใช้โจทย์ทางธุรกิจ เป็นเป้าหมายร่วมของอุตสาหกรรมและสถานศึกษา
- ภาคอุตสาหกรรมร่วมออกแบบหลักสูตรและร่วมจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการเรียนควบคู่กับการทำวิจัยในสถานประกอบการ

การดำเนินงาน

- เครือข่ายมหาวิทยาลัย Hi-FI 9 แห่ง
- ปี 2562 – 2564 มีจำนวน 23 หลักสูตร นักศึกษา 70 คน และบริษัทเข้าร่วม 35 แห่ง
- ตัวอย่างโครงการ Hi-FI : การใช้ประโยชน์จากเครื่องคำนวณเชิงควอนตัมเพื่อแก้ปัญหาเชิงอุตสาหกรรม, เทคโนโลยีดีเอ็นเอเพื่อพัฒนาพันธุ์ปลากระเบนอย่างยั่งยืน
- นักศึกษาที่จบการศึกษา RDI (พ.ศ.2560 – 2564) จำนวน 83 คน จาก 10 สถานประกอบการ นักศึกษาที่อยู่ระหว่างการศึกษา (พ.ศ.2565 ถึง ปัจจุบัน) จำนวน 42 คน จาก 4 สถานประกอบการ

โครงการพัฒนานักวิจัยและงานวิจัยเพื่ออุตสาหกรรม (พวอ.)

การพัฒนานักวิจัย บุคลากรในภาคอุตสาหกรรม ด้วยโจทย์วิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการหรือแก้ปัญหาของภาคอุตสาหกรรม และสร้างเครือข่ายความร่วมมือการทำวิจัยระหว่างนักวิจัยในภาคการศึกษาและในภาคอุตสาหกรรม

- สนับสนุนทุนพัฒนาบุคลากรระดับปริญญาโทและเอกในอุตสาหกรรม ให้มีความเข้าใจในการวิจัยเชิงอุตสาหกรรม
- ภาคอุตสาหกรรมร่วมออกค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ
- โจทย์วิทยานิพนธ์มาจากภาคอุตสาหกรรม ช่วยพัฒนาการผลิตและบริการของภาคอุตสาหกรรม
- ระบบการทำงานร่วมกันระหว่างภาคมหาวิทยาลัยและภาคอุตสาหกรรม

การดำเนินงาน

- กรอบการวิจัยและนวัตกรรม : ดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์, หุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ, อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและไมโครอิเล็กทรอนิกส์, การแพทย์และสุขภาพ, อาหารมูลค่าสูง, พลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ, ชิ้นส่วนยานยนต์ไฟฟ้า
- เปิดรับข้อเสนอ ซึ่งผู้ยื่นประกอบด้วยอาจารย์ นักศึกษาระดับปริญญาโทหรือเอก และผู้ร่วมสนับสนุนงบประมาณ
- โจทย์วิทยานิพนธ์มาจากภาคอุตสาหกรรม
- ผู้รับทุนมีผลงานตีพิมพ์ในวารสารวิชาการใน Web of Science หรือ Scopus หรือ ACI/TCI หรือได้รับหมายเลขจดแจ้งสิทธิบัตรและมีแนวโน้มจะได้รับสิทธิบัตร

Finding

- **ไม่สามารถขยายในวงกว้าง เนื่องจากขาดความเข้าใจวิธีการออกแบบ/พัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ** หรือหลักสูตรที่นำไปสู่การสร้าง Future skill
- ขาดการส่งเสริมความร่วมมือภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา
- การมีส่วนร่วมของภาคอุตสาหกรรมกับภาคการศึกษายังไม่เข้มแข็ง
- **ขาดกิจกรรม/เวทีการเชื่อมโยงระหว่าง supply-demand**
- **ขาดการติดตามสถานการณ์และทิศทางของภาคอุตสาหกรรม** รวมถึงวิเคราะห์ตลาดแรงงาน เพื่อนำไปสู่การออกแบบหลักสูตร

Recommendation

- ควรส่งเสริมหรือขยายการพัฒนาความร่วมมือกับกลุ่มอุตสาหกรรม มากกว่ารายสถานประกอบการ
- ส่งเสริมให้มี **Intermediary unit** เพื่อเชื่อมโยงและอำนวยความสะดวกระหว่างภาคการศึกษาและภาคอุตสาหกรรม
- ให้มีกลไก**ติดตามประเมินผล และวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วย** เพื่อกำหนดต้นทุนมาตรฐาน
- ให้มีการจัดเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ ความคุ้มค่าและผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

เปรียบเทียบจำนวนหลักสูตรปกติและหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ

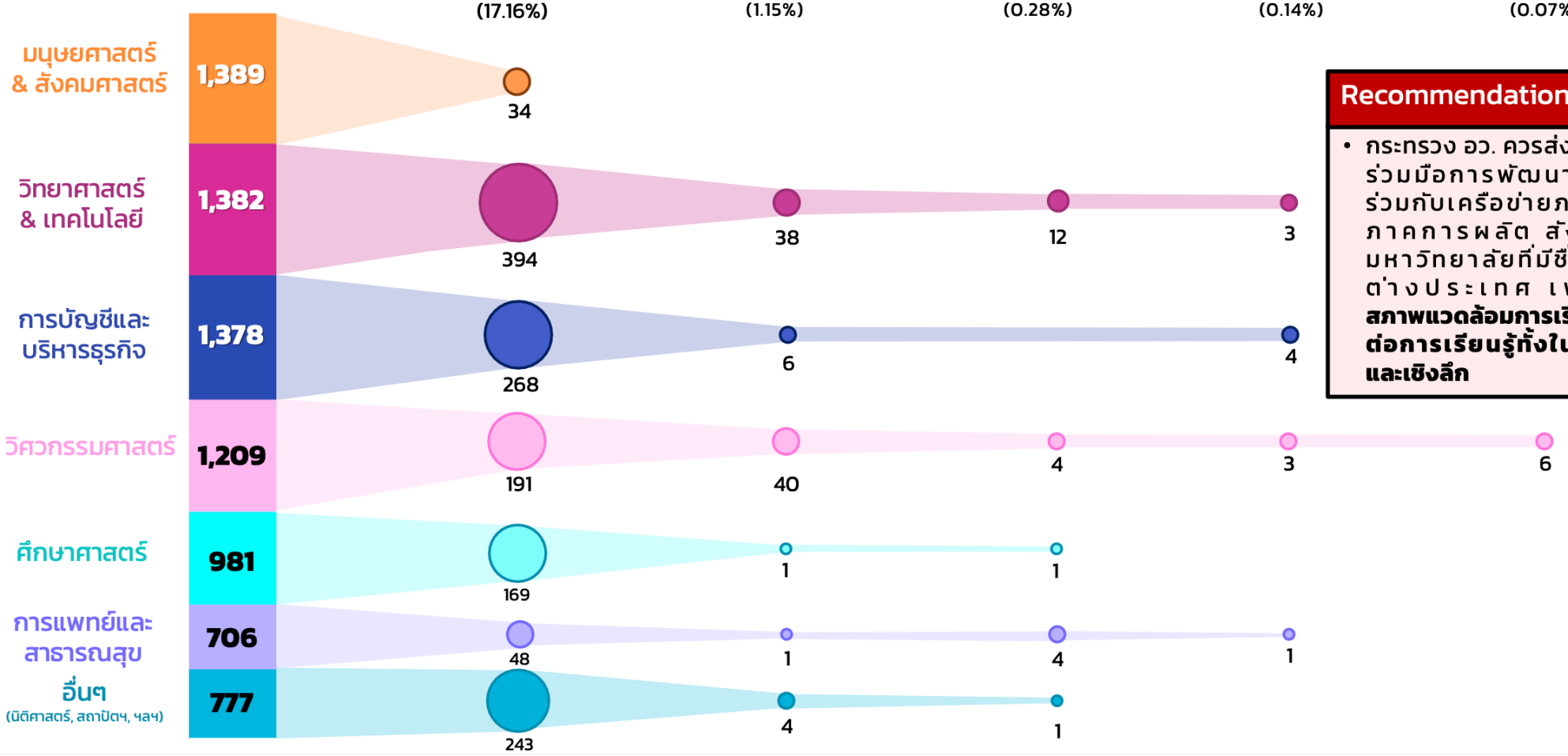

Recommendation

- กระทรวง อว. ควรส่งเสริมความร่วมมือการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับเครือข่ายภาคเอกชน ภาคการผลิต สังคม และมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในต่างประเทศ เพื่อ**สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งในเชิงกว้างและเชิงลึก**

ข้อมูลการเปรียบเทียบรูปแบบจัดการเรียนรู้ในปัจจุบัน

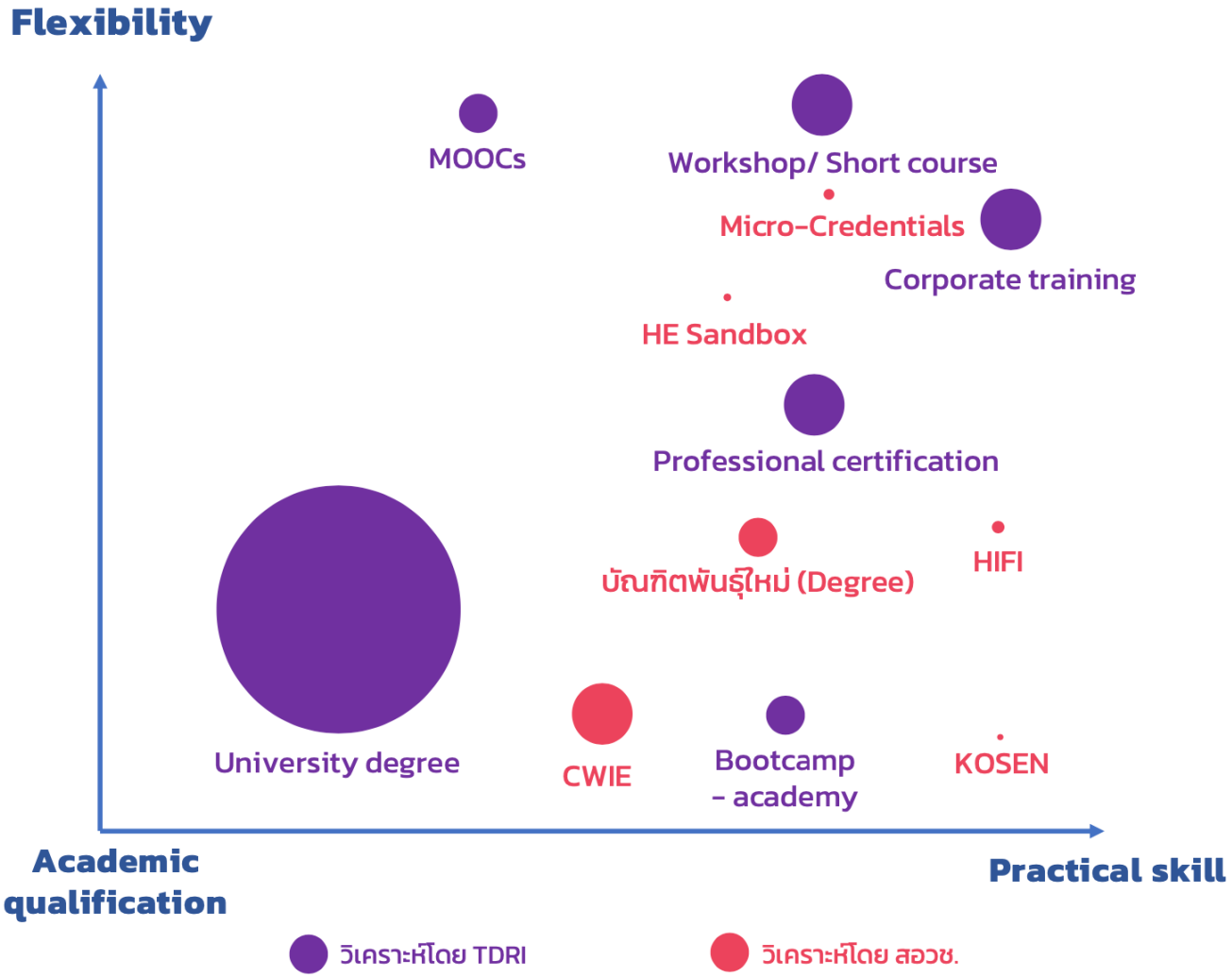

Finding

- ปัจจุบัน กระทรวง อว. ริเริ่มโครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นสมรรถนะการทำงานและการสร้างความยืดหยุ่นต่อผู้เรียนมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังขาดการยอมรับและนำไปปฏิบัติอย่างแพร่หลายในสถาบันอุดมศึกษา เนื่องจาก
  - งบประมาณจำกัด
  - ขาดแรงจูงใจให้กับบุคลากรอุดมศึกษา
  - การสนับสนุนงบประมาณอุดมศึกษายังคงใช้หลัก Supply side financing ทำให้ตัวชี้วัดของสถาบัน ไม่เชื่อมโยงกับการมีงานทำของบัณฑิต

Recommendation

- กระทรวง อว. ควรมีการ**ประเมินความสำเร็จของโปรแกรมสนับสนุน**รูปแบบต่าง ๆ อาทิ คุณค่าของบัณฑิต ภาวะการมีงานทำ สมรรถนะในตำแหน่งงาน ต้นทุนต่อหน่วย และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต เพื่อวิเคราะห์แนวทางการขยายผลโปรแกรมสนับสนุนที่ประสบความสำเร็จ

ที่มา : รายงานการศึกษา Future Thailand: Education, TDRI วิเคราะห์เพิ่มเติมโดย สอวช.

เราหวังว่าจะเห็นมหาวิทยาลัยดีขึ้น

ประเทศชาติดีขึ้น

ขอบคุณครับ